

**REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO FINACIJA**

Prijedlog zakona broj

N a c r t

**PRIJEDLOG ZAKONA
O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O POREZU NA DOHODAK**

Zagreb, 30. listopada 2002.

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak sadržana je u članku 2. stavku 4. Ustava Republike Hrvatske.

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA TREBA UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE NJEGOVA DONOŠENJA

Oporezivanje dohotka fizičkih osoba uređeno je Zakonom o porezu na dohodak ("Narodne novine" broj 127/2000).

Prema tome Zakonu porezni obveznici su fizičke osobe i to: tuzemni porezni obveznici koji porez na dohodak plaćaju iz ukupnog godišnjeg dohotka ostvarenog od nesamostalnog rada, samostalne djelatnosti, imovine i imovinskih prava, kapitala i od osiguranja u tuzemstvu i u inozemstvu. Porezni obveznici su i fizičke osobe inozemni porezni obveznici koji porez na dohodak plaćaju od ukupnog dohotka (od nesamostalnog rada, samostalne djelatnosti i imovine i imovinskih prava) kojega su ostvarili u tuzemstvu.

Dohodak je razlika između ostvarenih primitaka i nastalih izdataka određenih Zakonom u svezi s nesamostalnim radom, samostalnom djelatnošću i davanjem na korištenje imovine i imovinskih prava. Dohodak od kapitala i od osiguranja utvrđuje se u visini stvarnih primitaka.

Način utvrđivanja porezne osnovice, porezne stope te obračun i uplata poreza na dohodak jednak je za tuzemne i inozemne porezne obveznike.

Radi daljnje izgradnje modernog, preglednog i usporedivog poreznog sustava, postavlja se zahtjev da se oporezivanje dohotka što više pojednostavi, prilagodi novim gospodarstvenim uvjetima u Republici Hrvatskoj te uvjetima globalizacije narodnih gospodarstava, pa hrvatski porezni sustav treba uskladiti s modernim poreznim zakonodavstvima zapadnoeuropskih zemalja.

Polazeći od tih opredjeljenja, a uzimajući u obzir potrebu što dosljednijeg poštivanja načela pravednosti i jednakosti pri oporezivanju, tako što oporezivanju treba biti podložna ukupna gospodarstvena snaga svakog poreznog obveznika mjerena širim obuhvatom primitaka koje ostvaruje s jedne strane, a poštujući pri tome u većoj mjeri i socijalnu sastavnicu ovoga poreza s druge strane, izrađen je Prijedlog zakona o

izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak. Osnovne postavke toga Prijedloga sastoje se od:

- povećanja osnovnog osobnog odbitka i u skladu s tim izmjene osobnog odbitka poreznih obveznika,
- povećanja osobnog odbitka propisivanjem mogućnosti da se od porezne osnovice odbiju određene vrste osobnih izdataka poreznog obveznika i to u svezi sa za zdravstvenom zaštitom te rješavanjem ili poboljšanjem stambenog statusa,
- povećanja osobnog odbitka za darovanja dana do propisane visine osobama koje u Republici Hrvatskoj obavljaju određene djelatnosti,
- smanjenja porezne presije pri plaćanju predujmova tijekom poreznog razdoblja (kalendarske godine), promjenom raspona porezne osnovice za primjenu propisanih poreznih stopa,
- proširenja porezne osnovice inozemnih poreznih obveznika po osnovi ostvarenog dohotka od kapitala i dohotka od osiguranja u Republici Hrvatskoj,
- povećanja broja obveznika poreza na dohodak, a po osnovi obavljanja djelatnosti poljoprivrede i šumarstva, za koju ostvaruju poticajna sredstva i subvencije iz proračuna,
- promjene načina oporezivanja dohotka od imovine,
- uvođenja obveze fizičkim osobama podnošenja iskaza o osobnoj imovini sa stanjem na dan 31. prosinca godine u kojoj je vrijednost te imovine uvećana u odnosu na proteklu godinu.

Prijedlogom izmjena i dopuna Zakona o porezu na dohodak predlaže se povećanje osnovnog osobnog odbitka sa 1.250,00 na 1.500,00 kuna mjesečno za sve porezne obveznike, a za umirovljenike do najviše 2.550,00 kuna mjesečno. Radi navedenog bi se svim poreznim obveznicima (osim umirovljenika) osobni odbitak u poreznom razdoblju povećao sa sadašnjih 15.000,00 na 18.000,00 kuna odnosno porezna osnovica bi se smanjila za 3.000,00 kuna.

Radi povećanja osnovnog osobnog odbitka i potrebe za što pravednijim poreznim opterećenjem poreznih obveznika te usklađivanjem sa zahtjevom da porezni obveznici porez plaćaju u skladu sa svojom gospodarstvenom snagom, izmijenjena je visina porezne osnovice za primjenu poreznih stopa. Porez po stopi od 15% plaćao bi se do mjesečne porezne osnovice u iznosu 3.000,00 kuna odnosno godišnje 36.000,00 kuna (umjesto dosadašnje porezne osnovice od 2.500,00 kuna mjesečno odnosno 30.000,00 kuna godišnje). Porez po stopi od 25% plaćao bi se na razliku porezne osnovice od idućih 2.250,00 kuna mjesečno odnosno 27.000,00 kuna godišnje (umjesto

dosadašnjih 3.750,00 kuna mjesečno odnosno 45.000,00 kuna godišnje). Porez po stopi od 35% plaćao bi se na razliku porezne osnovice iznad 5.250,00 kuna mjesečno odnosno 63.000,00 kuna godišnje (umjesto dosadašnjih 6.250,00 kuna mjesečno odnosno 75.000,00 kuna godišnje).

Radi povećanja osnovnog osobnog odbitka, a i u odnosu na ostvarena primanja poreznih obveznika i stvarne troškove uzdržavanja, propisane su izmjene faktora osobnog odbitka za uzdržavane članove uže obitelji i djecu, na način da se osobni odbitak za svakog uzdržavanog člana uže obitelji i prvo dijete poreznog obveznika utvrđuje primjenom faktora 0,4 na osnovni osobni odbitak od 1.500,00 kuna mjesečno, drugo dijete primjenom faktora 0,6, treće dijete 0,8, četvrto dijete 1,1, peto dijete 1,5, a za svako iduće dijete uvećanjem faktora za prethodno dijete za 0,5.

Osobni odbitak poreznih obveznika koji imaju prebivalište i borave na području posebne državne skrbi prema prijedlogu se tijekom poreznog razdoblja utvrđuje od osnovnog osobnog odbitka u iznosu 1.500,00 kuna mjesečno (18.000,00 kuna godišnje). Međutim, po isteku poreznog razdoblja će se po konačnom obračunu poreza na dohodak na temelju podnesene godišnje porezne prijave, tim poreznim obveznicima vratiti razlika više uplaćenog poreza tijekom razdoblja, s obzirom da će im se tada priznati i uvećani osnovni osobni odbitak od 3.750,00 kuna mjesečno (za područja 1. skupine), 3.000,00 kuna (za područja 2. skupine) odnosno 2.250,00 kuna (za područja 3. skupine). Ovo rješenje je predloženo radi ravnomjernijeg ostvarivanja prihoda od poreza na dohodak jedinica područne (regionalne) uprave i lokalne samouprave tijekom godine, čemu će pridonijeti i prijedlog da se prava na povrat više plaćenog poreza realiziraju u cijelosti na teret državnog proračuna. Ovo potonje bit će uređeno posebnim zakonom.

Opisanim izmjenama visine osobnog odbitka postiglo bi se smanjenje poreznog opterećenja obveznika s prosječnim i primanjima ispod prosjeka, a povećao porezni teret poreznih obveznika s višim primanjima.

Predloženim izmjenama i dopunama Zakona propisano je i utvrđivanje osobnog odbitka kao neoporezivog dijela dohotka svakog poreznog obveznika i po osnovi izdataka za nabavu lijekova i ortopedskih pomagala, ako se isto ne financira iz osnovnog, dopunskog ili privatnog zdravstvenog osiguranja, a i operativne zahvate izdaci kojih nisu pokriveni osnovnim, dopunskim i privatnim zdravstvenim

osiguranjem te ako nisu financirani iz sredstava dobivenih darovanja od drugih fizičkih i pravnih osoba.

Nadalje, predlaže se i uvećanje osobnog odbitka za stvarno nastale izdatke u poreznom razdoblju na ime rješavanja stambenih potreba poreznih obveznika (kupnju ili izgradnju stana ili stambene kuće) odnosno poboljšanje uvjeta stanovanja (za investicijska održavanja na postojećem stambenom prostoru). Ako porezni obveznik ne zahtjeva priznavanje osobnog odbitka za stvarno izvršena ulaganja za te namjene predlaže se i mogućnost uvećanja osobnog odbitka za plaćene kamate po stambenim kreditima za iste namjene. Međutim, uvećanje osobnog odbitka po ovim osnovama moguće je samo do visine nastalih izdataka, a najviše do 12.000,00 kuna godišnje.

Obveznicima poreza na dohodak koji stanuju u unajmljenim stambenim prostorima, jer nisu riješili svoje stambeno pitanje, osim zaštićenih stanara, neoporezivi dio dohotka -osobni odbitak uvećava se za iznos u visini 50% slobodno ugovorene najamnine plaćene najmodavcu, ali najviše do 12.000,00 kuna godišnje. Navedeno rješenje ima za cilj porezno rasteretiti porezne obveznike koji imaju neriješeno stambeno pitanje, a time i socijalni status, ali i tim putem utvrditi one fizičke osobe koje se bave djelatnošću iznajmljivanja, koju nisu prijavili poreznom tijelu, radi izbjegavanja plaćanja poreza.

Predloženim izmjenama i dopunama proširuje se krug obveznika poreza na dohodak po osnovi obavljanja djelatnosti poljoprivrede i šumarstva. Prema sadašnjim zakonskim odredbama fizičke su osobe obveznici poreza na dohodak za tu djelatnost samo u slučaju kada u poreznom razdoblju ostvare primitke u iznosu većem od 85.000,00 kuna, pa od idućeg poreznog razdoblja postaju po toj osnovi obveznici poreza na dodanu vrijednost, ali i obveznici poreza na dohodak, u cijelosti izjednačeni sa obrtnicima i osobama koje obavljaju djelatnosti slobodnih zanimanja. Prema predloženim zakonskim izmjenama, obveznicima poreza na dohodak po osnovi obavljanja djelatnosti poljoprivrede i šumarstva postali bi i u slučaju ostvarivanja poticajnih sredstava i subvencija iz proračuna, bez obzira na visinu ostvarenih ukupnih primitaka po toj osnovi. Radi se o rješenju kojim se u porezni sustav uvodi određeni broj fizičkih osoba- poljoprivrednika, u konačnici s ciljem izjednačavanja uvjeta obavljanja te djelatnosti sa svim drugim djelatnostima.

Predložene su izmjene prema kojima se darovanja do propisane visine u kulturne, odgojno- obrazovne, znanstvene, zdravstvene,

humanitarne, športske i vjerske svrhe dana udrugama i drugim osobama koje te djelatnosti obavljaju u skladu s posebnim propisima, ne smatraju izdacima, već dijelom osobnog odbitka poreznog obveznika, koji umanjuje poreznu osnovicu. Radi se o sustavnom rješenju, jer se izdacima pri ostvarivanju dohotka mogu smatrati samo oni koji služe za očuvanje, osiguranje ili ostvarivanje sadašnjih ili budućih primitaka, što nije slučaj i sa danim darovanjima za propisane svrhe i propisanim osobama, na temelju kojih se primici ne ostvaruju. Osim toga, prema sadašnjem rješenju moguće je da porezni obveznik po osnovi danih darovanja ostvari gubitak, a ubuduće bi dana darovanja bila porezno relevantna samo ako je porezni obveznik ostvario dohodak u iznosu dovoljnom za pokriće osobnog odbitka za egzistencijalni minimum, pokriće izdataka za liječenje i za stambene potrebe, a potom i za dana darovanja.

S obzirom da inozemni porezni obveznici porez na dohodak u Republici Hrvatskoj plaćaju iz dohotka kojeg ostvare u Republici Hrvatskoj, propisane su izmjene prema kojima se proširuje oporeziv dohodak tih obveznika i to, osim dohotka od nesamostalnog rada, samostalne djelatnosti i imovine i imovinskih prava i na dohodak od kapitala te dohodak od osiguranja koje ostvare u tuzemstvu. Ovo stoga što je važećim Zakonom za tuzemne porezne obveznike od 1. siječnja 2001. godine proširen predmet oporezivanja i na spomenute oblike dohotka ostvarenih i u tuzemstvu i u inozemstvu, pa nema opravdanih razloga da se npr. dividenda koju ostvari tuzemni porezni obveznik u tuzemnom dioničkom društvu oporezuje, a isplata dividende od istog društva inozemnim poreznim obveznicima ne oporezuje. Time se u tom segmentu postiže usklađivanje poreznog sustava sa poreznim sustavima gospodarski razvijenih zemalja.

Izmijenjen je i način oporezivanja dohotka od imovine kojega porezni obveznici ostvaruju iznajmljivanjem nekretnina (uključivo i stanove, sobe i postelje putnicima i turistima za koje je plaćena boravišna pristojba), pokretnina i od otuđenja nekretnina i imovinskih prava. Predujam poreza na dohodak će se utvrđivati od zakupnine odnosno najamnine, umanjene za 30 odnosno 50% priznatih izdataka, po stopi od 15%, bez prava na osobni odbitak poreznog obveznika. Utvrđeni i uplaćeni predujam poreza smatrat će se konačnim porezom, radi čega se za taj oblik dohotka godišnja porezna prijava neće moći podnositi.

Detaljnije se propisuju i postojeće odredbe Zakona, prema kojima porezno tijelo ima obvezu prikupljati podatke, pratiti promet i obavljati druge radnje potrebne za pravilno utvrđivanje poreza te prijavljene

oporezive primitke uspoređivati s podacima o nabavi osobne imovine poreznih obveznika. U tom smislu se propisuje da porezni obveznici imaju obvezu, podnijeti iskaz o osobnoj imovini (pokretnoj, nepokretnoj i pravima) sa stanjem na dan 31. prosinca godine u kojoj je vrijednost imovine uvećana za više od 75.000,00 kuna, u odnosu na njenu vrijednost prethodne godine. S tim u svezi dana je ovlast ministru financija da propiše oblik i sadržaj iskaza imovine. Istodobno je iz istih razloga propisana obveza fizičkih osoba da iznimno sa stanjem na dan 1. siječnja 2003. godine Poreznoj upravi podnesu iskaz o stanju pokretne, nepokretne i druge imovine, radi stvaranja nužnih pretpostavki za ispunjenje obveze praćenja ostvarivanja dohotka i podmirivanja zakonskih obveza te njihovu usporedbu sa osobnom imovinom poreznih obveznika. Dakle, ova rješenja propisana su u cilju stvaranja pretpostavki za oporezivanje realno ostvarenog dohotka (a ne samo onog prijavljenog i oporezivanog) te praćenje točnosti, pravilnosti i pravodobnosti podmirjenja zakonskih obveza, a putem vrijednosti osobne imovine, za čije stjecanje ne postoje legalni izvori ili čiji su izvori stjecanja sredstva ostvarena izbjegavanjem plaćanja zakonskih obveza.

Ostale predložene izmjene i dopune Zakona uvjetovane su naprijed navedenim izmjenama i dopunama.

III. UTJECAJ IZMJENA I DOPUNA ZAKONA NA PRIHODE DRŽAVNOG PRORAČUNA

Predloženim izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak procjenjujemo da će se prihodi od poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak smanjiti za oko 630,0 mil. kuna ili za oko 9,1% i to u prvom redu zbog povećanja visine osnovnog osobnog odbitka sa 1.250,00 na 1.500,00 kuna. Od ukupno procijenjenog smanjenja prihoda od ovog poreza, na državni se proračun odnosi 273,1 mil. kuna, na županijske proračune 56,5 mil. kuna, a na prihode gradskih i općinskih proračuna 300,4 mil. kuna (uz pretpostavku prosječne stope prireza od 11%).

Radi navedenog će se smanjenje prihoda od poreza na dohodak i prireza jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave kompenzirati odgovarajućim izmjenama i dopunama Zakona o

financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ("Narodne novine" broj 117/93.- 117/01.- ispravak).

Zbog povećanja osobnog odbitka (neoporezivog dijela dohotka) po osnovi ulaganja poreznih obveznika za zdravstvene i stambene potrebe, koji će se moći koristiti u obračunu po godišnjoj poreznoj prijavi, a koji ovisi o individualnim potrebama i mogućnostima svakog poreznog obveznika, procjenjujemo da će se porezni prihodi dodatno smanjiti za 399,6 mil kuna. Procjena je učinjena na temelju sljedećih elemenata:

- prema podacima Porezne uprave za 2001. godinu evidentirano je 2.413.343 obveznika poreza na dohodak (posloprimci, umirovljenici i osobe koje obavljaju samostalne djelatnosti), od kojih njih 880.216 je ostvarilo mjesečno neto plaću (primitak) veću od 2.500,00 kuna, pa su i potencijalni korisnici dodatnih olakšica (osobnog odbitka),
- prema procjeni će od 880.216 poreznih obveznika oko 100.000 istih stvarno i iskoristiti dodatne olakšice i to u mjesečnom iznosu od prosječno 1.500,00 kuna (uz već iskorišteni osobni odbitak za obveznika i jednog uzdržavanog člana uže obitelji),
- procjena je da bi se na mjesečni iznos olakšice od prosječno 1.500,00 kuna porez i prirez trebao platiti po prosječnoj stopi 22,22%.

Iz navedenog proizlazi da bi po osnovi dodatnog osobnog odbitka bilo neoporezivo 1,8 mlrd kuna dohotka.

Smanjenje prihoda od poreza na dohodak i prireza dijelom će biti ublaženo povećanjem prihoda od poreza od iznajmljivanja koji se procjenjuju u iznosu 38,4 mil kuna, jer se, u skladu s predloženim izmjenama i dopunama Zakona, očekuje bitno povećanje broja poreznih obveznika po toj osnovi.

Nadalje, smanjenje poreznih prihoda bit će ublaženo i radi priznavanja osobnog odbitka po osnovi izdataka za stambenu izgradnju i investicijsko održavanje stambenog prostora, zbog kojega će porezni obveznici o tome biti obvezni predložiti vjerodostojne isprave (račune i drugo), čime će se stvoriti pretpostavke za potpuniju i točniju kontrolu ostvarivanja, a time i povećanja oporezivih primitaka izvođača tih radova, koji su također obveznici poreza na dohodak.

Radi navedenog cilj predloženih olakšica je i smanjenje "sive ekonomije".

VI. OCJENA SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona ne treba osigurati posebna sredstva u državnom proračunu.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O POREZU NA DOHODAK

Članak 1.

U članku 3. stavku 1. Zakona o porezu na dohodak ("Narodne novine" broj 127/00.) iza zarezua dodaju se riječi "umanjen za iznos plaća novozaposlenih i nagrada učenicima za vrijeme praktičnog rada i naukovanja prema članku 43. ovoga Zakona,".

Članak 2.

Članak 5. mijenja se i glasi:

"Članak 5.

(1) Porez na dohodak plaća se po stopi od 15% od porezne osnovice do visine umnoška faktora 2,0 i osnovnog osobnog odbitka, po stopi od 25% na razliku

porezne osnovice između umnoška faktora 2,0 i umnoška faktora 3,5 i osnovnog osobnog odbitka te po stopi od 35% na razliku porezne osnovice iznad umnoška faktora 3,5 i osnovnog osobnog odbitka iz članka 29. stavka 1. ovoga Zakona.

(2) Porez na dohodak prema stavku 1. ovoga članka uvećava se za prirez porezu na dohodak koji uvedu jedinice lokalne samouprave prema posebnim zakonima, a umanjuje se ako jedinice lokalne samouprave propišu niži udio u porezu na dohodak od onog koji im pripada po posebnom zakonu."

Članak 3.

U članku 6. stavku 1. iza riječi " ako to nije djelatnost poreznog obveznika" dodaje se zarez i riječi " premije osiguranja za dokup dijela mirovine koje uplaćuju poslodavci za svoje zaposlenike".

U stavku 2. dodaje se točka 2.7. koja glasi:

"2.7. primici koje fizičke osobe ostvaruju po osnovi darovanja pravnih i fizičkih osoba, a za zdravstvene potrebe (operativne zahvate, liječenja, nabavu lijekova i ortopedskih pomagala), rješavanje kojih nije pokriveno osnovnim, dopunskim i privatnim zdravstvenim osiguranjem odnosno troškove kojih snose same fizičke osobe."

U stavku 3. riječi "osiguranja života" zamjenjuju se riječima "životnog osiguranja".

Članak 4.

U članku 7. točka 11. mijenja se i glasi:

«11. primitke do propisanih iznosa, a po osnovi službenih putovanja fizičkih osoba koje nisu zaposlenici ili ne obavljaju samostalnu djelatnost u neprofitnim organizacijama uz naknadu,".

Iza točke 11. dodaje se nova točka 12. koja glasi:

"12. primitke po osnovi službenih putovanja fizičkih osoba izaslanih na rad u Republiku

**Hrvatsku po nalogu inozemnog poslodavca u
tuzemna društva, a do propisanih iznosa,".**

Točke 12. i 13. postaju točke 13. i 14..

Članak 5.

U članku 9. stavak 7. briše se.

Stavak 8., 9. i 10. postaju stavak 7., 8. i 9.

Stavak 7. mijenja se i glasi:

“(7) Izdacima pri utvrđivanju dohotka tuzemnih poreznih obveznika smatraju se i tijekom poreznog razdoblja u tuzemstvu uplaćene premije životnog osiguranja, dopunskog i privatnog zdravstvenog osiguranja te dobrovoljnog mirovinskog osiguranja tuzemnim osiguravateljima, do visine 0,7 osnovnog osobnog odbitka iz članka 29. stavka 1. ovoga Zakona.”.

Članak 6.

U članku 10. stavku 1. na kraju rečenice briše se točka i dodaju riječi “, a i od osiguranja”.

U stavku 2. iza točke 4. briše se točka , dodaje zarez i nova točka 5. koja glasi:

“5. dohodak od osiguranja.”

U stavku 3. iza točke 7. briše se točka, dodaje zarez i nove točke 8. i 9. koje glase:

“8. dohodak od kapitala koji se isplaćuje u tuzemstvu ili je ostvaren u pravnoj ili fizičkoj osobi sa sjedištem odnosno prebivalištem ili uobičajenim boravištem u tuzemstvu,

9. dohodak od osiguranja koji se isplaćuje u tuzemstvu ili je ostvaren od tuzemnog osiguravatelja.”.

Članak 7.

U članku 12. stavku 1. točka 2. mijenja se i glasi:

“2. mirovine posloprimaca ostvarene na temelju prijašnjih uplata obveznih doprinosa za mirovinsko osiguranje (obvezno mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti i obvezno mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje) i drugi oblici dohotka iz prijašnjih odnosa po osnovi nesamostalnog rada, bez obzira da li ih isplaćuju prijašnji poslodavci ili druge osobe,”.

U stavku 1. iza točke 2. dodaje se nova točka 3. koja glasi:

“3. mirovine koje isplaćuju osiguravatelji na temelju prijašnjih uplata poslodavca za dokup dijela mirovine,”.

Točke 3., 4. i 5. postaju točke 4., 5. i 6..

Članak 8.

U članku 13. stavak 1. mijenja se i glasi:

"(1) Izdacima koji se oduzimaju od primitaka prilikom utvrđivanja dohotka od nesamostalnog rada, smatraju se uplaćeni doprinosi za obvezna osiguranja iz plaće."

U članku 13. stavak 3. mijenja se i glasi:

“(3) Izdacima iz stavka 1. ovoga članka koji se mogu odbiti prilikom utvrđivanja dohotka od nesamostalnog rada i predujma poreza po toj osnovi smatraju se i premije osiguranja iz članka 9. stavka 8. ovoga Zakona, koje poslodavac obustavlja i uplaćuje pri obračunu i isplati plaće.”

Članak 9.

U članku 15. stavak 3. mijenja se i glasi:

“(3) Djelatnost poljoprivrede i šumarstva obuhvaća korištenje prirodnih bogatstava zemlje i prodaju odnosno zamjenu od tih djelatnosti dobivenih proizvoda u neprerađenom stanju. Fizičke osobe su po osnovi djelatnosti poljoprivrede i šumarstva obveznici poreza na dohodak, ako su po toj osnovi obveznici poreza na dodanu vrijednost prema posebnom

zakonu ili ako za tu djelatnost ostvaruju poticajna sredstva i subvencije iz proračuna, bez obzira na visinu ostvarenih primitaka."

Članak 10.

U članku 18. iza stavka 13. dodaje se novi stavak 14. koji glasi:

"(14) Izdacima koji se priznaju pri utvrđivanju dohotka od samostalne djelatnosti iz članka 15. ovoga Zakona, smatraju se i uplaćeni doprinosi za obvezna osiguranja prema posebnim propisima."

Članak 11.

U članku 19. stavak 2. mijenja se i glasi:

"(2) Poslovne knjige i evidencije iz stavka 1. ovoga članka su knjiga primitaka i izdataka, knjiga prometa, popis dugotrajne imovine i evidencija o tražbinama i obvezama."

Članak 12.

U članku 26. stavku 2. na kraju rečenice briše se točka, dodaje zarez i riječi "te izuzimanja fizičkih osoba koje obavljaju djelatnost iz članka 15. stavka 1., 2. i 3. ovoga Zakona koja podliježe porezu na dobit."

Članak 13.

Iza članka 26. dodaje se nova podnaslov "16a. Dohodak od osiguranja" i novi članak 26a. koji glasi:

"Članak 26a.

(1) Dohotkom od osiguranja smatraju se primici u visini uplaćenih i porezno priznatih premija životnog i dobrovoljnog mirovinskog osiguranja, a u slučaju otkupa polica životnog i dobrovoljnog mirovinskog

osiguranja ili prestanka osiguranja dohotkom se smatra iznos primitka, ako je manji od uplaćenih premija osiguranja.

(2) Pri utvrđivanju dohotka prema stavku 1. ovoga članka ne priznaju se izdaci, a ni osobni odbitak poreznog obveznika.

(3) Uplaćene premije osiguranja od kojih se utvrđuje dohodak od osiguranja iskazuju se s valutnom klauzulom i u trenutku isplate osigurane svote preračunavaju u kunsku protuvrijednost primjenom srednjeg tečaja Hrvatske narodne banke na dan isplate.

(4) Poslodavci, isplatitelji i porezni obveznici dužni su o uplaćenim porezno priznatim premijama osiguranja i isplaćenom dohotku od osiguranja voditi i dostavljati propisane evidencije i izvješća.”.

Članak 14.

U članku 29. stavak 1., 2., 3., 4. i 5. mijenjaju se i glase:

"(1) Tuzemnim poreznim obveznicima se ukupni iznos ostvarenog dohotka prema članku 3. stavku 1. ovoga Zakona, umanjuje za osnovni osobni odbitak u visini 1.500,00 kuna i to za svaki mjesec poreznog razdoblja za koji se utvrđuje porez. Tuzemnim poreznim obveznicima se kod ostvarene mirovine na temelju prijašnjih uplata obveznih doprinosa u 1. i 2. stup mirovinskog osiguranja i na temelju prijašnjih uplata premija osiguranja za dokup dijela mirovine na teret poslodavca, priznaje osobni odbitak u visini ukupne mirovine ostvarene u poreznom razdoblju, a najviše do 2.550,00 kuna mjesečno.

(2) Tuzemni porezni obveznici mogu odbiti i osobni odbitak:

1. 0,4 osnovnog osobnog odbitka za uzdržavane članove uže obitelji, prvo dijete te bivšeg bračnog druga za kojeg plaćaju alimentaciju,

2. 0,6 osnovnog osobnog odbitka za uzdržavano drugo dijete, 0,8 za treće, 1,1 za četvrto, 1,5 za peto dijete, a za svako daljnje dijete faktor osnovnog osobnog odbitka povećava se za 0,5 u odnosu na faktor osobnog odbitka za prethodno dijete,

3. 0,25 osnovnog osobnog odbitka za poreznog obveznika, svakog uzdržavanog člana uže obitelji i svako dijete, ako su osobe s invaliditetom.

(3) Uzdržavanim članovima uže obitelji i uzdržavanom djecom iz stavka 2. ovoga članka

smatraju se fizičke osobe čiji dohodak i drugi primici koji se u smislu ovoga Zakona ne smatraju dohotkom, ne prelaze iznos peterostrukog osnovnog osobnog odbitka iz stavka 1. ovoga članka, na godišnjoj razini.

(4) Osobni odbitak poreznog obveznika utvrđuje se kao zbroj osnovnog osobnog odbitka prema stavku 1. i osobnog odbitka prema stavku 2. ovoga članka.

(5) Djecom u smislu stavka 2. ovoga članka smatraju se djeca koju roditelji, staratelji, usvojitelji, poočimi i pomajke uzdržavaju. Drugim uzdržavanim članovima uže obitelji u smislu stavka 2. ovoga članka smatraju se roditelji poreznog obveznika i roditelji njegovog bračnog druga te preci i potomci u izravnoj liniji, a i bivši bračni drugovi za koje porezni obveznik plaća alimentaciju."

Iza stavka 8. dodaju se novi stavci 9., 10., 11., 12., 13., 14. i 15. koji glase:

"(9) Tuzemnim poreznim obveznicima se osobni odbitak iz stavka 4. ovoga članka uvećava i za stvarne troškove (plaćene iznose) za nabavu potrebnih lijekova, ortopedskih pomagala i operativnih zahvata, ako ti izdaci nisu podmireni iz osnovnog, dopunskog i privatnog zdravstvenog osiguranja te ako ti nisu financirani iz dobivenih darovanja.

(10) Tuzemnim poreznim obveznicima se osobni odbitak iz stavka 4. ovoga članka uvećava i za ulaganja na ime kupnje ili gradnje stambenog prostora (stana ili kuće) za potrebe svojeg trajnog stanovanja. Osobni odbitak se uvećava i za investicijska održavanja na postojećem stambenom prostoru poreznog obveznika ili njegovog bračnog druga, radi poboljšanja uvjeta stanovanja. Porezni obveznik je za korištenje tog osobnog odbitka obvezan predložiti vjerodostojne isprave.

(11) Osobni odbitak iz stavka 10. ovoga članka iznosi u poreznom razdoblju do 12.000,00 kuna.

(12) Ako porezni obveznik kupnju i gradnju stambenog prostora odnosno investicijska održavanja postojećeg stambenog prostora financira sredstvima namjenskog stambenog kredita, otplata kamata po tom kreditu se pod uvjetom iz stavka 11. ovoga članka, smatra osobnim odbitkom. U tom slučaju ne može koristiti osobni odbitak za te namjene na temelju stvarno nastalih izdataka prema stavku 10. ovoga članka.

(13) Osobni odbitak tuzemnog poreznog obveznika iz stavka 4. ovoga članka može se uvećati i za iznos u visini 50% plaćene slobodno ugovorene najamnine za potrebe trajnog stanovanja u stambenom prostoru najmodavca, a najviše do 12.000,00 kuna godišnje. Pravo na taj osobni odbitak porezni obveznik može koristiti pod uvjetom da nema riješeno stambeno pitanje, a dokazuje ga vjerodostojnim ispravama (ugovorom, dokazima o plaćanju najamnine i drugim).

(14) Poreznim obveznicima se osobni odbitak uvećava i za darovanja dana u naravi i u novcu doznačenom na žiro račun, a u kulturne, odgojno-obrazovne, znanstvene, zdravstvene, humanitarne, športske i vjerske svrhe, udrugama i drugim osobama koje te djelatnosti obavljaju u skladu s posebnim propisima, do visine 2% primitaka za koje je u prethodnoj godini podnesena godišnja porezna prijava i utvrđen konačni porez na dohodak. Iznimno, osobni odbitak se uvećava za darovanja dana iznad propisane visine, pod uvjetom da su dana prema odlukama nadležnih ministarstava o

provedbi i financiranju posebnih programa i akcija, ali ne i za redovnu djelatnost primatelja darovanja.

(15) Osobni odbitak prema stavku 9. do 14. ovoga članka priznaje se nakon osobnog odbitka iz stavka 1. i 2. ovoga članka, a u konačnom obračunu poreza na dohodak, na temelju podnesene godišnje porezne prijave."

Članak 15.

U članku 30. stavak 2. i 3. mijenjaju se i glase:

"(2) Porez na dohodak obračunava se po stopi od 15% od godišnje porezne osnovice do visine 2,0 osnovnog osobnog odbitka, po stopi od 25% na razliku godišnje porezne osnovice između 2,0 i 3,5 osnovnog osobnog odbitka i po stopi od 35% na iznos porezne osnovice koji prelazi iznos 3,5 osnovnog osobnog odbitka.

(3) Godišnji porez na dohodak utvrđuje se prema poreznoj osnovici iz članka 3. ovoga Zakona, a od utvrđenog godišnjeg poreza odbijaju se iznosi plaćenog predujma poreza po svim oblicima dohotka te utvrđuju razlike."

Članak 16.

U članku 31. iza stavka 2. dodaje se novi stavak 3. koji glasi:

"(3) Uz godišnju poreznu prijavu porezni obveznici podnose i iskaz nekretnina, pokretnina i drugih oblika imovine koju posjeduju sa stanjem na dan 31. prosinca poreznog razdoblja za koje se podnosi godišnja porezna prijava, ako je vrijednost te imovine u tom poreznom razdoblju uvećana za više od 75.000,00 kuna u odnosu na proteklo porezno razdoblje. Porezni obveznici koji za porezno razdoblje ne podnose godišnju poreznu prijavu, a u tom razdoblju je vrijednost njihove imovine uvećana za više od 75.000,00 kuna, obvezni su podnijeti iskaz o imovini u roku koji je propisan za podnošenje godišnje porezne prijave. U iskazu osobne imovine ne iskazuje se imovina koja je upisana u popis dugotrajne imovine. "

Stavci 3., 4., 5., 6. i 7. postaju stavci 4., 5., 6., 7. i 8.

U stavku 4. točka 7. mijenja se i glasi:

"7. dohotka od imovine, osim dohotka od imovine iz članka 23. stavka 4. ovoga Zakona,".

U stavku 5. na kraju rečenice brišu se riječi "na propisan način." i dodaju riječi ",a i predujam doprinosa za obvezna osiguranja iz primitaka prema stavku 3. točki 1., 2., 3. i 6. ovoga članka, a na način propisan ovim Zakonom i posebnim propisima.".

U stavku 6. iza riječi "plati porez po osnovi nesamostalnog rada," dodaju se riječi "ili da naknadno plati doprinose za obvezna osiguranja,".

Stavak 7. mijenja se i glasi:

"(7) Ako je porezni obveznik tijekom godine ostvario samo oblike dohotka iz stavka 3. ovoga članka, osim za dohodak iz stavka 3. točke 7. ovoga članka, može podnijeti godišnju poreznu prijavu radi:

1. ostvarivanja prava na neiskorišteni osobni odbitak ili dio osobnog odbitka iz članka 29. i članka 40. ovoga Zakona,

2. prava na ravnomjerno godišnje oporezivanje odnosno godišnje izravnanje porezne osnovice,

3. prava na umanjeње porezne osnovice za izdatke nastale pri ostvarivanju primitaka od samostalne djelatnosti iz članka 15. stavka 4. točke 2. ovoga Zakona,

4. prava na povrat više plaćenih doprinosa za obvezna osiguranja po posebnom propisu,

5. drugih prava propisanih zakonima.

Članak 17.

(1) U članku 33. stavci 3., 4. i 5. mijenjaju se i glase:

"(3) Predujam poreza na dohodak od nesamostalnog rada obračunava se od porezne osnovice koju čini iznos svih primitaka od nesamostalnog rada ostvarenih tijekom jednog mjeseca, umanjen za izdatke prema članku 13. stavku 1. i 3. ovoga Zakona koji su uplaćeni i umanjen za iznos mjesečnog osobnog odbitka iz članka 29. stavka 1. i 2. ovoga Zakona.

(4) Predujam poreza na dohodak od nesamostalnog rada obračunava se po stopi od 15% od mjesečne porezne osnovice do visine

2,0 osnovnog osobnog odbitka, a po stopi od 25% na razliku mjesečne porezne osnovice između 2,0 i 3,5 osnovnog osobnog odbitka, a po stopi od 35% na razliku mjesečne porezne osnovice iznad 3,5 osnovnog osobnog odbitka iz članka 29. stavka 1. ovoga Zakona.

(5) Predujam poreza na dohodak po osnovi nesamostalnog rada koji kod isplatitelja ne traje duže od 10 dana (80 sati) i primitak nije veći od 1.500,00 kuna mjesečno, obračunava poslodavac, od osnovice primitka umanjenog za obvezne doprinose za socijalna osiguranja po posebnim propisima, po stopi od 15%, bez obračunavanja osobnog odbitka iz članka 29. ovoga Zakona."

Članak 18.

U članku 36. dodaje se novi stavak 5. koji glasi:

"(5) Predujam poreza prema stavku 2. ovoga članka obračunava i uplaćuje porezni obveznik, kao porez po odbitku, ako je dohodak ostvario izravno u inozemstvu (bez posredstva tuzemnog isplatitelja). Inozemni dohodak se preračunava u kunsku protuvrijednost primjenom srednjeg tečaja Hrvatske narodne banke na dan kada je dohodak ostvaren."

Članak 19.

U članku 37. stavak 1. i 2. mijenjaju se i glase:

"(1) Kod dohotka od imovine ostvarenog od najamnine i zakupnine predujmovi poreza plaćaju se prema rješenju Porezne uprave i to do posljednjeg dana u mjesecu za tekući mjesec. Pri utvrđivanju predujma poreza ne uzima se u obzir osobni odbitak poreznog obveznika. Predujam poreza na dohodak plaća porezni obveznik po postupku i na način iz članka 35. ovoga Zakona, a po stopi od 15%. Utvrđeni predujam poreza smatra se konačnim porezom, pa porezni obveznik za ovaj dohodak ne može podnijeti godišnju poreznu prijavu.

(2) Kod dohotka od imovine ostvarenog iznajmljivanjem stanova, soba i postelja putnicima i turistima iz članka 23. stavka 1. i 3. ovoga Zakona, predujam poreza obračunava, obustavlja i uplaćuje isplatitelj

dohotka odnosno sam porezni obveznik (kod izravnog iznajmljivanja), pri svakoj naplati najamnine i istodobno s naplatom, od ukupne naknade umanjene za priznate izdatke, primjenom stope od 15%, bez prava na osobni odbitak poreznog obveznika. Utvrđeni predujam poreza smatra se konačnim porezom, pa porezni obveznik za ovaj dohodak ne može podnijeti godišnju poreznu prijavu."

U stavku 4. riječi "pa porezni obveznici za taj dohodak nisu obvezni" zamjenjuju se riječima "pa porezni obveznici za taj dohodak ne mogu".

Stavak 5. briše se.

Članak 20.

U članku 38. stavak 4. briše se.

Stavak 5. i 6. postaju stavak 4. i 5.

Članak 21.

Iza članka 38. dodaje se novi podnaslov "10. Utvrđivanje predujma poreza na dohodak od osiguranja" i članak 38a. koji glasi:

"Članak 38.a.

(1) Predujam poreza na dohodak od osiguranja obračunavaju, obustavljaju i uplaćuju isplatitelji dohotka, istodobno s isplatom, kao porez po odbitku.

(2) Predujam poreza plaća se od osnovice primitka u visini uplaćenih porezno priznatih premija osiguranja odnosno u visini isplaćene svote, po stopi od 15%, bez umanjena osnovice za osobni odbitak poreznog obveznika.

(3) Uplaćeni predujam prema stavku 2. ovoga članka smatra se konačnim porezom za porezno razdoblje, pa porezni obveznici za taj dohodak nisu obvezni podnijeti godišnju poreznu prijavu."

Članak 22.

Ispred članka 39. u podnaslovu riječi "i članova njihovih obitelji" brišu se.

Članak 23.

U članku 40. stavku 1. točki 2. riječi "3.125,00 kuna" zamjenjuju se riječima "3.000,00 kuna".

U stavku 1. točki 2. riječi "2.500,00 kuna" zamjenjuju se riječima "2.250,00 kuna".

Stavak 3. mijenja se i glasi:

"(3) Osobni odbitak prema stavku 1. i 2. ovoga članka priznaje se u godišnjem obračunu poreza na dohodak po podnesenoj godišnjoj poreznoj prijavi, a tijekom poreznog razdoblja koristi se osobni odbitak iz članka 29. stavka 1. i 2. ovoga Zakona."

Članak 24.

Članak 48. mijenja se i glasi:

"Članak 48.

(1) Radi pravilnog utvrđivanja obveze poreza na dohodak i drugih poreza, Porezna uprava dužna je tijekom godine prikupljati podatke o oporezivim primicima fizičkih osoba, pratiti promet dobara i obavljati sve druge potrebne radnje.

(2) Porezna uprava dužna je dohodak po osnovi nesamostalnog rada, samostalne djelatnosti, imovine i imovinskih prava, od kapitala te od osiguranja, a i druge neoporezive primitke i potraživanja, uspoređivati s podacima o nabavljenoj nepokretnoj, pokretnoj i drugoj imovini te drugim izdacima fizičkih osoba i njihovim obvezama tijekom poreznog razdoblja. Usporedbu obavlja na temelju podataka s kojima raspolaže, podataka koje priopći porezni obveznik i podataka iz drugih izvora.

(3) Ako Porezna uprava u tijeku postupka prikupljanja podataka i njihove usporedbe iz stavka 1. i 2. ovoga članka utvrdi da izvori za imovinu fizičkih osoba nisu dokazani, utvrdit će po toj osnovi dohodak,

kao razliku između vrijednosti imovine i dokazane visine sredstava za njeno stjecanje.

(4) Dohodak utvrđen prema stavku 3. ovoga članka pripisuje se ostvarenom dohotku od nesamostalnog rada, samostalne djelatnosti, imovine i imovinskih prava, od kapitala i od osiguranja, u poreznom razdoblju u kojemu je taj dohodak utvrđen i oporezuje prema propisima koji važe u tom poreznom razdoblju.

(5) Za svrhe iz stavka 1. i 2. ovoga članka fizičke osobe s prebivalištem ili uobičajenim boravištem u Republici Hrvatskoj obvezne su, iznimno od odredbe članka 31. stavka 3. ovoga Zakona, ispostavi Porezne uprave nadležnoj prema svojem prebivalištu ili uobičajenom boravištu dati, do kraja mjeseca veljače 2003. godine, iskaz osobne nepokretne, pokretne i druge imovine u tuzemstvu i u inozemstvu, sa stanjem na dan 1. siječnja 2003. godine.

(6) U iskazu iz stavka 5. ovoga članka daju se podaci o nekretninama, pokretninama (sredstvima za osobni prijevoz-automobilima, motociklima, plovilima, zrakoplovima, umjetničkim predmetima i zbirkama, dragocjenostima i drugom) i pravima (novčanim sredstvima, vrijednosnim papirima, imovinskim pravima, osobnim potraživanjima i drugom)".

Članak 25.

U članku 49. iza točke 5. dodaje se nove točke 6. i 7. koje glase:

“6. oblik i sadržaj evidencija i izvješća o uplaćenim porezno priznatim premijama životnog, dopunskog zdravstvenog i dobrovoljnog mirovinskog osiguranja (članak 26.a. stavak 5.),

7. mogućnosti i načine korištenja osobnog odbitka za poreznog obveznika i uzdržavane članove njegove uže obitelji (članak 29. i članka 40. stavak 1.),”.

Točke 6., 7., 8., 9., 10., 11., 12. i 13. postaju točke 8., 9., 10., 11., 12., 13., 14. i 15.

U točki 13. riječi u zagradi “i člankom 38. stavkom 1. do 5.” zamjenjuju se riječima “člankom 38. stavkom 1. do 5. i člankom 38.a.”.

Iza točke 15. briše se točka, dodaje zarez i nova točka 16. koja glasi:

"16. oblik i sadržaj iskaza o osobnoj imovini poreznih obveznika odnosno fizičkih osoba (članak 31. stavak 3. i članak 48. stavak 5.).".

Članak 26.

U članku 51. iza točke 2. briše se točka, dodaje zarez i nova točka 3. koja glasi:

"3. porezni obveznik koji pod propisanim uvjetima, u propisanom roku i na propisani način ne dostavi iskaz osobne imovine (članak 31. stavak 3. i članak 48. stavak 5.).".

Članak 27.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Narodnim novinama", a primjenjuje se od 1. siječnja 2003. godine.

O B R A Z L O Ž E N J E

Prijedlogom zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak predlažu se izmjene u dijelu koji se odnosi na povećanje osnovnog osobnog odbitka kao osnovice za utvrđivanje neoporezivog dijela dohotka, faktore osobnog odbitka za uzdržavane članove uže obitelji i uzdržavanu djecu poreznog obveznika, uvećanje osobnog odbitka za stvarno plaćene iznose za rješavanje zdravstvenih i stambenih potreba odnosno za otplatu kamata po stambenim kreditima, plaćenu najamninu za trajno stanovanje poreznih obveznika, uvećanje osobnog odbitka za darovanja koja fizičke osobe do propisnog iznosa i za propisane svrhe daju drugim pravnim i fizičkim osobama koje propisane djelatnosti obavljaju prema posebnim zakonima, izmjene porezne osnovice za primjenu propisanih poreznih stopa, oporezivanje dohotka od kapitala i dohotka od osiguranja što ga u Republici Hrvatskoj ostvaruju inozemni porezni obveznici, izmjenu načina oporezivanja dohotka od imovine te se fizičkim osobama uvodi obveza podnošenja iskaza o osobnoj imovini, bez obzira na njen oblik.

U nastavku se obrazlažu pojedine odredbe Prijedlogom zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak.

Članak 1.

Tom se odredbom dopunjuje odredba o utvrđivanju osnovice poreza na dohodak na način da je porezna osnovica tuzemnog poreznog obveznika ukupan iznos ostvarenog dohotka u tuzemstvu i inozemstvu, umanjen za iznos plaća novozaposlenih i nagrada učenicima za vrijeme praktičnog rada i naukovanja i umanjen za preneseni gubitak te osobni odbitak poreznog obveznika.

Članak 2.

Tom se odredbom mijenja porezna osnovica za primjenu poreznih stopa, na način da se stopa od 15% primjenjuje od porezne osnovice do visine umnoška faktora 2,0 i osnovnog osobnog odbitka, po stopi od 25% na razliku porezne osnovice između umnoška faktora 2,0 i umnoška faktora 3,5 i osnovnog osobnog odbitka te po stopi od 35% na razliku

porezne osnovice iznad umnoška faktora 3,5 i osnovnog osobnog odbitka.

Članak 3.

Tim odredbama se propisuje da se dohotkom ne smatraju primici za koje fizičke osobe ne pružaju tržišne protuusluge i to primici ostvareni od darovanja pravnih i fizičkih osoba, a za rješavanje zdravstvenih potreba, ako se te potrebe ne financiraju iz osnovnog, dopunskog i privatnog zdravstvenog osiguranja i ako te izdatke snose same fizičke osobe. Propisano je terminološko usklađenje radi kojeg su premije osiguranja života izmijenjene u premije životnog osiguranja.

Članak 4.

Izmijenjene su i dopunjene odredbe o primicima od kojih se do propisanih iznosa porez na dohodak ne plaća. U tom smislu se porez na dohodak ne plaća na primitke do propisanih iznosa, a po osnovi službenih putovanja fizičkih osoba koje nisu zaposlenici ili ne obavljaju samostalnu djelatnost u neprofitnim organizacijama uz naknadu, a i na primitke do propisanih iznosa, po osnovi službenih putovanja fizičkih osoba izaslatih na rad u Republiku Hrvatsku u tuzemna društva, po nalogu inozemnog poslodavca.

Članak 5.

Brisane su odredbe o izdacima za dana darovanja za propisane svrhe i propisanim osobama, koji su umanjivali dohodak, a time i poreznu osnovicu. Povećana je visina porezno dopustivih izdataka sa 1.000,00 na 1.050,00 kuna mjesečno i to po osnovi uplaćenih premija osiguranja za životno osiguranje, dopunsko i privatno zdravstveno osiguranje i dobrovoljno mirovinsko osiguranje.

Članak 6.

Dopunjene su odredbe o oblicima dohotka koji se oporezuju tuzemnim i inozemnim poreznim obveznicima, na način da tuzemni porezni obveznici porez na dohodak plaćaju i od dohotka od osiguranja, a inozemni porezni obveznici od dohotka od kapitala i dohotka od osiguranja, što su ga ostvarili u Republici Hrvatskoj od društva sa sjedištem odnosno fizičke osobe sa prebivalištem ili uobičajenim boravištem u tuzemstvu ili isplatom u tuzemstvu.

Članak 7.

Dopunjene su odredbe o primicima koji se ostvaruju po osnovi nesamostalnog rada i to s mirovinama koje se ostvaruju na temelju prijašnjih uplata obveznih doprinosa za mirovinsko osiguranje, koji su bili porezno priznati izdaci, a i s mirovinama koje isplaćuju osiguravatelji na temelju prijašnjih uplata poslodavaca za dokup dijela mirovine.

Članak 8.

Izmijenjene su odredbe o priznavanju izdataka pri utvrđivanju dohotka od nesamostalnog rada, na način da se doprinosi za obvezna osiguranja iz plaće više ne nabrajaju. U dijelu koji se odnosi na priznavanje izdataka pri utvrđivanju predujma poreza na dohodak iz ostvarenog dohotka od nesamostalnog rada, izmijenjene su odredbe prema kojima se izdacima smatraju i uplaćene premije životnog, dopunskog i privatnog i dobrovoljnog mirovinskog osiguranja, ako ih poslodavac obustavlja i uplaćuje pri obračunu i isplati dohotka od nesamostalnog rada.

Članak 9.

Tim se odredbama propisuje da su fizičke osobe obveznici poreza na dohodak po osnovi obavljanja samostalne djelatnosti poljoprivrede i šumarstva ako za tu djelatnost ostvaruju poticajna sredstva i subvencije iz proračuna, bez obzira na visinu ostvarenih primitaka po toj osnovi odnosno bez obzira jesu li po toj osnovi obveznici poreza na dodanu vrijednost ili ne.

Članak 10.

Tim se odredbama propisuje da se izdacima pri utvrđivanju dohotka od samostalne djelatnosti, pa i dohotka od druge samostalne djelatnosti, smatraju i uplaćeni doprinosi za obvezna osiguranja, u dijelu u kojem je to uređeno posebnim propisima.

Članak 11.

Dopunjene su odredbe o poslovnim knjigama i evidencijama koje su obvezni voditi obveznici poreza na dohodak koji trajno obavljaju samostalne djelatnosti i to sa obvezom vođenja knjige prometa.

Članak 12.

Dopunjene su odredbe prema kojima se dohotkom od kapitala odnosno dividendama i udjelima u dobiti na temelju udjela u kapitalu smatraju i izuzimanja fizičkih osoba koje obavljaju samostalne djelatnosti obrta, slobodnih zanimanja i poljoprivrede i šumarstva, a po kojim osnovama su obveznici poreza na dobit.

Članak 13.

Tim odredbama propisano je usklađenje Zakona s provedbenim propisom u dijelu koji se odnosi na utvrđivanje dohotka od osiguranja kojega fizičke osobe ostvaruju na temelju, u prethodnim razdobljima, porezno priznatih izdataka za premije životnog i dobrovoljnog mirovinskog osiguranja. Dohotkom od osiguranja smatraju se primici u visini uplaćenih premija osiguranja. Pri utvrđivanju toga dohotka ne priznaju se izdaci, a ni osobni odbitak poreznog obveznika. Uplaćene premije osiguranja iskazuju se s valutnom klauzulom i u trenutku isplate preračunavaju u kunsku protuvrijednost primjenom srednjeg tečaja Hrvatske narodne banke na dan isplate. Poslodavci, osiguravatelji i sami porezni obveznici dužni su za potrebe oporezivanja, voditi i dostavljati propisane evidencije i izvješća o uplaćenim porezno priznatim premijama osiguranja i isplaćenom dohotku od osiguranja.

Članak 14.

Izmijenjena je visina neoporezivog dijela dohotka - osnovnog osobnog odbitka sa 1.250,00 na 1.500,00 kuna mjesečno, a i visina osobnog odbitka na ostvarenoj mirovini sa najviše 2.500,00 na najviše 2.550,00 kuna mjesečno.

Izmijenjeni su i faktori osobnog odbitka za uzdržavane članove uže obitelji i djecu poreznog obveznika, pa iznose 0,4 za svakog uzdržavanog člana uže obitelji i prvo dijete, 0,6 za uzdržavano drugo dijete, 0,8 za uzdržavano treće, 1,1, za uzdržavano četvrto dijete, 1,5 za uzdržavano peto dijete, a za svako iduće dijete faktor se uvećava za 0,5 u odnosu na faktor za prethodno dijete.

Izmijenjena je i visina dohotka i drugih primitaka, do koje se članovi uže obitelji i djeca koja ih ostvaruju mogu smatrati uzdržavani i to na 7.500,00 kuna godišnje.

Predloženim izmjenama uvećava se osobni odbitak poreznih obveznika za stvarno plaćene iznose za nabavu lijekova i ortopedskih pomagala te za troškove operativnih zahvata, ako ti troškovi nisu plaćeni iz osnovnog, dopunskog i privatnog zdravstvenog osiguranja i ako nisu podmireni iz sredstava dobivenih donacija.

Porezni obveznici koji u poreznom razdoblju financiraju kupnju, gradnju ili investicijsko održavanje stambenih objekata, imaju mogućnost koristiti osobni odbitak od najviše 12.000,00 kuna godišnje, na ime stvarnih izdataka za te namjene ili pak na ime otplate kamata po anuitetima za stambene kredite.

Porezni obveznici koji nemaju riješeno stambeno pitanje mogu koristiti osobni odbitak u visini 50% plaćene najamnine za potrebe trajnog stanovanja, pod uvjetom da je najamnina slobodno ugovorena, najviše do 12.000,00 kuna godišnje.

Osobni odbitak može se utvrđivati i po osnovi darovanja za kulturne, odgojno- obrazovne, znanstvene, zdravstvene, humanitarne, športske i vjerske svrhe, dana pravnim i fizičkim osobama koje te djelatnosti obavljaju u skladu s posebnim propisima, a najviše do 2% primitaka od kojih se u prethodnoj godini utvrdio konačni porez na dohodak (iznimno i u većem iznosu).

Članak 15.

Tim odredbama propisana je primjena propisanih poreznih stopa na godišnju poreznu osnovicu te utvrđivanje godišnjeg poreza, od kojega se odbijaju tijekom poreznog razdoblja plaćeni predujmovi poreza na dohodak po svim osnovama.

Članak 16.

Tim odredbama propisana je obveza da se uz godišnju poreznu prijavu podnosi i iskaz nekretnina, pokretnina i drugih oblika imovine koje posjeduju fizičke osobe, ako je vrijednost te imovine u razdoblju za koje se podnosi porezna prijava (kalendarska godina), uvećana za više od 75.000,00 kuna u odnosu na vrijednost imovine u prethodnoj godini (prethodnom poreznom razdoblju). Istodobno su izvršena i usklađenja o obveznom ili dobrovoljnom podnošenju godišnje porezne prijave, a s obzirom na konačno godišnje obračunavanje i plaćanje doprinosa za obvezna osiguranja propisana posebnim propisom te konačnim oporezivanjem na predujmu pojedinih oblika dohotka od imovine.

Članak 17.

Tim odredbama propisana je primjena propisanih poreznih stopa na poreznu osnovicu prilikom utvrđivanja predujma poreza na dohodak tijekom kalendarske godine i to iz dohotka od nesamostalnog rada, a radi izmijenjenih odredbi o utvrđivanju godišnje porezne osnovice.

Članak 18.

Predložena je dopuna u dijelu koji se odnosi na utvrđivanje predujma poreza na dohodak iz primitaka ostvarenih od drugih samostalnih djelatnosti. Tuzemnom poreznom obvezniku koji je taj dohodak ostvario neposredno iz inozemstva propisana je obveza da sam obračuna i uplati predujam poreza na dohodak, od ukupnog primitka (ovisno o obliku dohotka bez umanjenja za izdatke ili sa umanjenjem za paušalno priznate izdatke u visini 25 ili 40%), a po stopi od 35%. Za potrebe obračuna inozemni dohodak treba preračunati u kunsku protuvrijednost primjenom srednjeg tečaja Hrvatske narodne banke na dan ostvarivanja dohotka.

Članak 19.

Dopunjene su odredbe o utvrđivanju predujma poreza na dohodak od imovine ostvarenog iznajmljivanjem nekretnina (uključivo i stanova, soba i postelja putnicima i turistima za koje je plaćena boravišna pristojba) i pokretnina, prema kojima se predujam utvrđuje od ukupne naknade, umanjene za priznate izdatke, primjenom stope od 15% i smatra se konačno utvrđenim porezom za porezno razdoblje, radi čega se porezna prijava po toj osnovi ne podnosi.

Članak 20.

Brisane su odredbe prema kojima se predujam poreza na dohodak pri isplati predujma dividendi i udjela u dobiti na temelju udjela u kapitalu, utvrđuje primjenom porezne stope od 35% odnosno predujam će se utvrđivati primjenom stope od 15%, na način kako je to propisano i za utvrđivanje predujma poreza pri konačnoj isplati dividendi i udjela u dobiti na temelju udjela u kapitalu.

Članak 21.

Predloženim dopunama detaljno se propisuje utvrđivanje predujma poreza na dohodak pri ostvarivanju dohotka od osiguranja, a što predstavlja usklađenje sa provedbenim propisom.

Članak 22.

Propisano brisanje dijela naslova ispred članka 39. Zakona potrebno je radi njegovog usklađenja sa sadržajem propisanih odredbi toga članka.

Članak 23.

Predloženim izmjenama usklađeni su iznosi osnovnog osobnog odbitka po osnovi prebivališta i boravljenja na područjima posebne državne skrbi 2. i 3. skupine tih područja, sa izmijenjenom visinom osnovnog osobnog odbitka za sve druge porezne obveznike. Brisane su i odredbe o pravu na uvećanje plaće fizičkim osobama zaposlenim u državnim tijelima i tijelima i službama jedinica područne (regionalne) i lokalne samouprave, javnim službama, izvanproračunskim fondovima koji su zaposleni ili upućeni na rad na ta područja. Radi navedenog bi sve fizičke osobe, bez obzira gdje su zaposlene i na kojem području rade, imale pravo na uvećani osobni odbitak po osnovi prebivališta i stvarnog boravka na područjima posebne državne skrbi. Osim toga propisano je da porezni obveznici koji imaju prebivalište i borave na područjima posebne državne skrbi, mogu tijekom kalendarske godine kao poreznog razdoblja, koristiti osobni odbitak od osnovice- osnovnog osobnog odbitka u mjesečnom iznosu 1.500,00 kuna, a u obračunu po podnesenoj godišnjoj poreznoj prijavi od uvećanog osnovnog osobnog odbitka u iznosu 3.750,00 (za područja 1. skupine) , 3.000,00 kuna (za područja 2. skupine) i 2.250,00 kuna (za područja 3. skupine), kada će im se i vratiti razlika više uplaćenog predujma poreza na dohodak.

Članak 24.

Detaljnije su propisane odredbe koje se odnose na obvezu poreznog tijela da prikuplja podatke potrebne za utvrđivanje poreza i uspoređuje prijavljeni ukupni dohodak s podacima o nabavi osobne imovine poreznih obveznika. Za te svrhe propisana je poreznim obveznicima obveza da sa stanjem na dan 1. siječnja 2003. godine, a najkasnije do kraja mjeseca veljače 2003. godine, Poreznoj upravi podnesu iskaz o osobnoj pokretnoj i nepokretnoj imovini i pravima, po osnovnim vrstama te imovine.

Članak 25.

Predloženim dopunama proširene su ovlasti ministra da posebno propiše oblik i sadržaj evidencija i izvješća o porezno priznatim premijama osiguranja, o iskazu osobne imovine poreznih obveznika odnosno fizičkih osoba te detaljnije odredbe o osobnom odbitku po

osnovi izdataka za zdravstvene i stambene potrebe poreznog obveznika i članova njegove obitelji, a i o načinu korištenja osobnog odbitka za porezne obveznike s prebivalištem i boravkom na područjima posebne državne skrbi.

Članak 26.

Propisana je novčana kazna za prekršaj za poreznog obveznika koji pod propisanim uvjetima, na propisani način i u propisanim rokovima Poreznoj upravi ne dostavi iskaz osobne imovine.

Članak 27.

Tim odredbama propisano je da Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u Narodnim novinama, a primjenjuje se od 1. siječnja 2003. godine.

Odredbe Zakona o porezu na dohodak ("Narodne novine" br. 127/00) koje se mijenjaju, dopunjuju ili brišu

Članak 3.

(1) Osnovica poreza na dohodak tuzemnoga poreznog obveznika je ukupni iznos dohotka kojega porezni obveznik ostvari u tuzemstvu i u inozemstvu, umanjen za preneseni gubitak (članak 28.) i umanjen za osobni odbitak (članak 29.).

(2) Osnovica poreza na dohodak inozemnoga poreznog obveznika je ukupni iznos dohotka kojega porezni obveznik ostvari u tuzemstvu, uma-

njen za preneseni gubitak ostvaren u tuzemstvu i umanjen za osobni odbitak.

Članak 5.

(1) Porez na dohodak plaća se po stopi od 15% od porezne osnovice do visine dvostrukog iznosa osnovnoga osobnog odbitka.

(2) Porez na dohodak plaća se po stopi od 25% na razliku porezne osnovice između dvostrukog i peterostrukog iznosa osnovnoga osobnog odbitka.

(3) Porez na dohodak plaća se po stopi od 35% na iznos porezne osnovice koji prelazi iznos peterostrukog iznosa osnovnoga osobnog odbitka.

(4) Porez na dohodak utvrđen prema stavcima 1., 2. i 3. ovoga članka povećava se za prirez koji uvedu jedinice lokalne samouprave prema posebnim zakonima, a umanjuje se ako jedinice lokalne samouprave propišu niži udio u porezu na dohodak od onog koji im pripada po posebnom zakonu.

Članak 6.

(1) Dohotkom se ne smatraju primici od kamata na kunsku i deviznu štednju, na pologe (po viđenju i oročene) na žiroračunu, tekućem i deviznom računu koji su ostvareni od banaka, štedionica i štedno kreditnih zadruga, primici od kamata po vrijednosnim papirima izdanim u skladu s posebnim zakonom, primici od otuđenja financijske imovine ako to nije djelatnost poreznog obveznika te mirovine tuzemnih poreznih obveznika ostvarene u inozemstvu.

(2) Dohotkom se ne smatraju ni primici za koje fizičke osobe ne pružaju tržišne protuusluge i to:

2.1. primici po posebnim propisima:

2.1.1. potpore zbog zbrinjavanja ratnih invalida i članova uže obitelji poginulih boraca Domovinskog rata,

2.1.2. socijalne potpore,

2.1.3. doplatak za djecu i novčani primici za opremu novorođenog djeteta,

2.1.4. primici osoba s invaliditetom, osim plaća i mirovina,

2.1.5. državne nagrade, nagrade jedinica područne (regionalne) samouprave i jedinica lokalne samouprave,

2.2. potpore zbog uništenja i oštećenja imovine zbog ratnih događaja i prirodnih nepogoda,

- 2.3. nasljedstva i darovanja,
- 2.4. primici od otuđenja osobne imovine,
- 2.5. odštete koje nisu u svezi s gospodarstvenom djelatnošću,
- 2.6. primici ostvareni na nagradnim natjecajima ili natjecanjima i igrama na sreću.

(3) Dohotkom se ne smatraju ni primici po osnovi osiguranja stvari, odgovornosti, života i imovine. Primici po osnovi osiguranja života i dobrovoljnoga mirovinskog osiguranja smatraju se dohotkom ako su premije toga osiguranja bile oslobođene oporezivanja.

(4) Ako su primici iz stavka 2. i 3. ovoga članka u svezi s ostvarivanjem dohotka iz članka 10. stavka 2. ovoga Zakona, smatraju se oporezivim dohotkom.

(5) Dohotkom se u smislu ovoga Zakona ne smatraju primici koji se ostvaruju u okviru djelatnosti koja se oporezuje prema Zakonu o porezu na dobit.

Članak 7.

Porez na dohodak ne plaća se na:

- 1. naknadu razlike plaće za vrijeme vojne službe u oružanim snagama Republike Hrvatske,
- 2. naknadu plaće pripadnicima civilne zaštite i drugim osobama za djelatnost u okviru civilne zaštite i zaštite od prirodnih nepogoda,
- 3. naknadu plaće za vrijeme privremene nezaposlenosti i spriječenosti za rad isplaćenu na teret izvanproračunskih fondova,
- 4. nagrade učenicima i studentima za vrijeme praktičnog rada i naukovanja do propisanog iznosa,
- 5. nagrade učenicima i studentima osvojene na natjecanjima u okviru obrazovnog sustava i organiziranim školskim i sveučilišnim natjecanjima,
- 6. primitke učenika i studenata na redovnom školovanju za rad preko učeničkih i studentskih udruga, po posebnim propisima,
- 7. naknade štete zbog posljedica nesreće na radu,
- 8. naknade i nagrade koje osuđene osobe primaju za rad u kazneno-popravnim ustanovama i domovima za preodgoj,
- 9. primitke zaposlenika po osnovi naknade, potpora i nagrada koje im isplaćuje poslodavac do propisanog iznosa,
- 10. primitke po osnovi naknada, potpora i nagrada osoba koje obavljaju samostalne djelatnosti do propisanih iznosa,
- 11. primitke po osnovi službenih putovanja fizičkih osoba koje nisu zaposlenici ili ne obavljaju samostalnu djelatnost do propisanog iznosa,

12. stipendije koje se do propisanih iznosa ne smatraju dohotkom od nesamostalnog rada,

13. stipendije studenata i poslijediplomanata, te poslijedoktoranata za koje su sredstva osigurana u proračunu Republike Hrvatske.

Članak 9.

(1) Dohodak je razlika između primitaka priteklih u poreznom razdoblju i izdataka nastalih u istom razdoblju.

(2) Izdacima se smatraju svi odljevi dobara s novčanom vrijednošću izvršeni radi ostvarivanja ili osiguranja primitaka iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Primici i izdaci utvrđuju se primjenom načela blagajne.

(4) Primici se pripisuju onoj osobi koja ih je ostvarila. U slučaju prestanka porezne obveze primici se pripisuju onoj osobi kojoj se na temelju njihovog priljeva povećava gospodarstvena snaga (pravnom slijedniku).

(5) Izdaci se pripisuju onoj fizičkoj osobi kojoj se pripisuju i primici od gospodarstvene djelatnosti prema stavku 4. ovoga članka, bez obzira tko ih je učinio.

(6) Primici i izdaci koji su nastali u ime i za račun drugoga (prolazne stavke) ne smatraju se dohotkom prema stavku 1. ovoga članka.

(7) Izdacima poreznog razdoblja smatraju se i darovanja u naravi ili u novcu doznačenom na žiroračun, a u kulturne, odgojno-obrazovne, znanstvene, zdravstvene, humanitarne, športske, vjerske i druge svrhe, udrugama i drugim osobama koje te djelatnosti obavljaju u skladu s posebnim propisima, do visine 2% od ostvarenih ukupnih primitaka prethodne godine. Ako se darovanja daju u naravi, darodavatelj i daroprimalatelj obvezni su o tome imati vjerodostojne isprave. Iznimno, izdacima se smatraju i darovanja iznad propisane visine, pod uvjetom da su dana prema programima i rješenju nadležnih ministarstava.

(8) Izdacima se smatraju i uplaćene premije po osnovi osiguranja života, dopunskog zdravstvenog i dobrovoljnoga mirovinskog osiguranja, do visine 0,8 osnovnoga osobnog odbitka iz članka 29. stavka 1. ovoga Zakona.

(9) Izdacima se ne smatraju izdaci koji su uzrokovani osobnim potrebama poreznog obveznika ili nisu nastali s namjerom ostvarivanja oporezivih primitaka, kao što su:

1. porez na dohodak, porez na nasljedstva i darove i drugi osobni porezi,

2. izdaci za novčane kazne i prekršaje, izdaci za troškove sudskog ili

upravnog postupka u osobnim predmetima i kamate na zakašnjela plaćanja osobnih izdataka.

(10) Izdacima se ne smatraju ni oni izdaci koji se ne mogu jasno odvojiti od osobnih izdataka.

Članak 10.

(1) Porezni obveznici mogu ostvarivati primitke na tržištu rada, robe, usluga i kapitala te davanjem na korištenje imovine i imovinskih prava.

(2) Tuzemnim poreznim obveznicima oporezuju se sljedeći oblici dohotka:

1. dohodak od nesamostalnog rada,
2. dohodak od samostalne djelatnosti,
3. dohodak od imovine i imovinskih prava,
4. dohodak od kapitala.

(3) Inozemnim poreznim obveznicima oporezuju se sljedeći oblici dohotka:

1. dohodak od nesamostalnog rada koji se isplaćuje u tuzemstvu ili koji je isplaćen za rad u tuzemstvu,
2. dohodak od poslovne jedinice u tuzemstvu,
3. dohodak od nesamostalnog rada zastupnika u tuzemstvu,
4. dohodak od nekretnina i pripadajućih stvari i prava koje se nalaze u tuzemstvu,
5. dohodak od imovinskih prava koja se koriste u tuzemstvu uz naknadu,
6. dohodak od vlastitih ili čarter pomorskih brodova ili zrakoplova koji se koriste za otpremu iz tuzemnih luka,
7. dohodak od samostalne djelatnosti (isporuke dobara i usluga) koje su obavljene u tuzemstvu ili u inozemstvu, a služe za obavljanje djelatnosti u tuzemstvu.

Članak 12.

(1) Primicima po osnovi nesamostalnog rada (plaćom) smatraju se:

1. plaća koju isplaćuje poslodavac po osnovi rada koji posloprimac obavlja po uputama poslodavca,
2. mirovine i drugi dohoci iz prijašnjih odnosa po osnovi rada bez obzira da li ih isplaćuju prijašnji poslodavci ili druge osobe (na primjer Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje),
3. primici po osnovi naknada, potpora, nagrada i drugog, koje

poslodavac daje zaposlenicima iznad propisanih iznosa,

4. plaća koju umjesto poslodavca isplati druga osoba,

5. svi drugi primici po osnovi i u svezi s nesamostalnim radom.

(2) Primicima po osnovi nesamostalnog rada smatraju se i:

1. premije osiguranja koje poslodavci plaćaju za svoje zaposlenike i druge osobe po osnovi osiguranja života, dopunskog zdravstvenog osiguranja, dobrovoljnoga mirovinskog osiguranja i osiguranja njihove imovine,

2. stipendije kao potpore učenicima i studentima za redovno školovanje na srednjim, višim i visokim školama i fakultetima, iznad propisanih iznosa,

3. poduzetnička plaća koja ulazi u rashod koji se može odbiti pri utvrđivanju poreza na dobit,

4. mirovine koje se isplaćuju poduzetnicima koji su obavljali samostalnu djelatnost, poduzetnicima koji su plaćali porez na dobit i drugim osobama na temelju prijašnjih uplata doprinosa u propisano obvezno ili dobrovoljno mirovinsko osiguranje, a koji su bili porezno dopustivi izdatak ili rashod.

(3) Primicima po osnovi nesamostalnog rada smatraju se i drugi primici koje poslodavac isplaćuje posloprimcima u svezi sa sadašnjim, prijašnjim ili budućim radom, koji se umjesto u novcu daju u naravi. Primicima u naravi smatraju se korištenje zgrada, prometnih sredstava, povoljnije kamate pri odobravanju kredita i druge pogodnosti koje poslodavci daju zaposlenicima i drugim fizičkim osobama koje su s poslodavcima poslovno ili osobno povezane. Primitkom po osnovi povoljnijih kamata smatra se razlika između ugovorene niže i stope kamate od 6% godišnje, osim kamata po kreditima koji se daju ili subvencioniraju iz proračuna, ali ne zaposlenicima uprave.

Članak 13.

(1) Izdacima koji se oduzimaju od primitaka prilikom utvrđivanja dohotka od nesamostalnog rada, smatraju se uplaćeni obvezni doprinosi iz plaće i to:

1. doprinos za mirovinsko osiguranje,

2. doprinos za zdravstveno osiguranje,

3. doprinos za zapošljavanje.

(2) Izdacima koji se oduzimaju od primitaka po osnovi poduzetničke plaće iz članka 12. stavka 2. točke 3. ovoga Zakona, smatraju se uplaćeni propisani obvezni doprinosi osoba koje samostalno obavljaju djelatnosti po posebnim zakonima.

(3) Izdacima iz stavka 1. ovoga članka koji se mogu odbiti kod utvrđivanja dohotka od nesamostalnog rada smatraju se i uplaćene premije osiguranja iz članka 9. stavka 8. ovoga Zakona.

Članak 15.

(1) Obrtničkim djelatnostima, u smislu ovoga Zakona, smatraju se djelatnosti u smislu članka 1. Zakona o obrtu i sve druge posebno navedene gospodarstvene djelatnosti. Obrtničkom djelatnošću smatra se i davanje u zakup cjelokupnog obrta. Obrtničkom djelatnošću smatra se i prodaja više od tri nekretnine ili više od tri imovinska prava iste vrste u razdoblju od pet godina. Obrtničkom djelatnošću ili djelatnošću slobodnog zanimanja iz stavka 2. ovoga članka smatra se i ustup uz naknadu ili konačna prodaja imovinskih prava u okviru tih samostalnih djelatnosti.

(2) Djelatnostima slobodnih zanimanja smatraju se:

1. samostalna djelatnost zdravstvenih djelatnika, veterinara, odvjetnika, javnih bilježnika, revizora, inženjera, arhitekata, poreznih savjetnika, tumača, prevoditelja, turističkih djelatnika i druge slične djelatnosti,

2. samostalna djelatnost znanstvenika, književnika, izumitelja i druge slične djelatnosti,

3. samostalna predavačka djelatnost, odgojna djelatnost i druge slične djelatnosti,

4. samostalna djelatnost novinara, umjetnika i športaša.

(3) Djelatnosti poljoprivrede i šumarstva obuhvaćaju korištenje prirodnih bogatstava zemlje i uporabu od tih djelatnosti dobivenih proizvoda. Porez na dohodak od poljoprivrede i šumarstva plaća se ako je fizička osoba po osnovi te djelatnosti obveznik poreza na dodanu vrijednost prema Zakonu o porezu na dodanu vrijednost.

(4) Drugim samostalnim djelatnostima smatraju se:

1. djelatnosti članova predstavničkih i izvršnih tijela državne vlasti, jedinica područne (regionalne) samouprave i jedinica lokalne samouprave,

2. djelatnosti članova skupština i nadzornih odbora trgovačkih društava, upravnih odbora, upravnih vijeća i drugih njima odgovarajućih tijela drugih pravnih osoba, članova povjerenstava i odobra koje imaju ta tijela, stečajnih upravitelja i sudaca porotnika koji nemaju svojstvo djelatnika u sudu,

3. povremene samostalne djelatnosti kao što su povremene autorske djelatnosti znanstvenika, umjetnika, stručnjaka, novinara, sudskih vještaka, trgovačkih putnika, agenata, akvizitera, športskih sudaca i dele-

gata te druge djelatnosti koje se obavljaju uz neku osnovnu djelatnost ili nesamostalni rad.

Članak 18.

(1) Dohodak od samostalnih djelatnosti je razlika između poslovnih primitaka i poslovnih izdataka nastalih u poreznom razdoblju.

(2) Poslovni primici su sva dobra (novac, stvari, materijalna prava, usluge i drugo) koja su poreznom obvezniku u okviru njegove samostalne djelatnosti pritekla u poreznom razdoblju.

(3) Primici iz stavka 2. ovoga članka utvrđuju se prema njihovoj tržišnoj vrijednosti.

(4) U poslovne primitke ulaze i primici ostvareni od prodaje i izuzimanja stvari i prava koja služe za obavljanje samostalne djelatnosti i koja se vode ili su se trebala voditi u popisu dugotrajne imovine, kao i primici ostvareni od otuđenja ili likvidacije djelatnosti. Ako stjecatelj cijele djelatnosti nastavlja poduzetničku djelatnost, primici od otuđenja se ne oporezuju ukoliko je osigurano kasnije oporezivanje skrivenih pričuva.

(5) Poslovnim primicima smatraju se i izuzimanja osim izuzimanja financijske imovine.

(6) Poslovnim primicima smatraju se manjkovi dobara u smislu propisa o porezu na dodanu vrijednost iznad visine utvrđene odlukom Hrvatske obrtničke komore te pripadajući porezi zaračunati prilikom nabave dobara za koja je utvrđen manjak.

(7) Poslovni izdaci su svi odljevi dobara poreznog obveznika tijekom poreznog razdoblja u cilju stjecanja, osiguranja i očuvanja poslovnih primitaka. U poslovne izdatke poreznih obveznika koji obavljaju samostalne djelatnosti iz članka 15. stavka 1., 2. i 3. ovoga Zakona ulaze oni izdaci koji su neposredno vezani za obavljanje djelatnosti.

(8) U poslovne izdatke ulaze i knjigovodstvene vrijednosti pojedinačno ili ukupno prodanih ili izuzetih dobara dugotrajne imovine koja su se vodila ili trebala voditi u popisu dugotrajne imovine. Poslovnim izdacima smatraju se i troškovi otuđenja i likvidacije.

(9) Poslovnim izdacima smatraju se i ulaganja osim ulaganja financijske imovine i ulaganja u dugotrajnu imovinu.

(10) Primljeni krediti i zajmovi nisu poslovni primitak, a otplate kredita i zajmova nisu poslovni izdatak.

(11) Plaćene kamate po kreditima i zajmovima za obavljanje djelatnosti smatraju se poslovnim izdacima, a naplaćene kamate po sredstvima i plasmanima sredstava koja služe za obavljanje djelatnosti smatraju se poslovnim primicima, ako nisu oporezive po odbitku u skladu

sa člankom 26. i člankom 38. stavkom 3. ovoga Zakona.

(12) Fizičkim osobama koje ostvaruju dohodak od drugih samostalnih djelatnosti iz članka 15. stavka 4. točke 3. ovoga Zakona poslovni izdaci priznaju se u visini 25% od ostvarenih primitaka. Iznimno, fizičkim osobama koje kao znanstvenici, umjetnici, stručnjaci, novinari i drugi u okviru djelatnosti iz članka 15. stavka 4. točke 3. ovoga Zakona, ostvaruju autorske naknade, poslovni izdaci priznaju se u visini 40% od ostvarenih primitaka.

(13) Porezni obveznici koji obavljaju samostalne djelatnosti iz članka 15. stavka 2. točke 4. ovoga Zakona, mogu odabrati oporezivanje na način iz stavka 12. ovoga članka i članka 36. stavka 2. ovoga Zakona.

Članak 19.

(1) Porezni obveznici koji obavljaju samostalnu djelatnost iz članka 15. stavaka 1., 2. i 3. ovoga Zakona, dužni su utvrđivati dohodak na temelju podataka iz poslovnih knjiga i evidencija, ako se dohodak ne oporezuje u skladu sa člankom 32. stavkom 1. i 2. ovoga Zakona.

(2) Poslovne knjige i evidencije iz stavka 1. ovoga članka su knjiga primitaka i izdataka, popis dugotrajne imovine i evidencija o tražbinama i obvezama. Porezni obveznik dužan je u knjizi primitaka i izdataka ili drugim evidencijama osigurati podatke o dnevnom gotovinskom prometu.

(3) Za svaku prodaju, odnosno obavljenju uslugu, mora se izdati račun.

Članak 26.

(1) Dohotkom od kapitala smatraju se primici po osnovi dividendi, udjela u dobiti na temelju udjela u kapitalu i kamata, ostvareni u poreznom razdoblju.

(2) Dividendama i udjelima u dobiti na temelju udjela u kapitalu iz stavka 1. ovoga članka smatraju se i izuzimanja imovine i korištenja usluga od strane vlasnika i suvlasnika trgovačkih društava za njihove privatne potrebe izvršeni tijekom poreznog razdoblja na teret dobiti tekućeg razdoblja.

(3) Dohotkom iz stavka 1. ovoga članka smatraju se i primici po osnovi udjela u dobiti članova uprave i zaposlenika trgovačkih društava koje ostvaruju putem dodjele ili opcijske kupnje vlastitih dionica.

(4) Dohodak od kapitala ne utvrđuje se po osnovi dividendi i udjela u

dobiti ako su dividende i ti udjeli iskorišteni za uvećanje temeljnog kapitala društva.

(5) Pri utvrđivanju dohotka od kapitala izdaci se ne priznaju.

Članak 29.

(1) Tuzemni porezni obveznici mogu od ukupnog iznosa ostvarenog dohotka prema članku 3. stavku 1. ovog Zakona za svaki mjesec razdoblja za koje se utvrđuje porez odbiti osnovni osobni odbitak u visini od 1.250,00 kuna. Tuzemnim poreznim obveznicima se kod ostvarene mirovine priznaje osobni odbitak u visini mirovine ostvarene u poreznom razdoblju, a najviše do 2.500,00 kuna mjesečno.

(2) Tuzemni porezni obveznici mogu odbiti i sljedeće osobne odbitke:

1. 0,5 osnovnoga osobnog odbitka za uzdržavanoga bračnog druga i druge uzdržavane članove uže obitelji i prvo dijete,

2. 0,7 osnovnoga osobnog odbitka za drugo dijete, 1,00 za treće dijete, 1,4 za četvrto dijete, 1,9 za peto dijete, a za svako daljnje dijete faktor osnovnoga osobnog odbitka progresivno se povećava, i to za 0,6, 0,7, 0,8, 0,9, 1,0... više u odnosu prema faktoru osnovnoga osobnog odbitka za prethodno dijete,

3. 0,3 osnovnoga osobnog odbitka za uzdržavanog člana uže obitelji, djecu i poreznog obveznika ako su osobe s invaliditetom.

(3) Fizičke osobe čiji dohodak ili čiji drugi primici koji se u smislu ovoga Zakona ne smatraju dohotkom prelaze osobni odbitak iz stavka 2. ovoga članka ne smatraju se uzdržavanima. Ako više osoba uzdržava člana ili članove uže obitelji i djecu, osobni odbitak za te osobe ravnomjerno se raspoređuje na sve koji te članove uzdržavaju, osim ako se ne sporazume drukčije.

(4) Osobni se odbici iz stavka 1. i 2. ovoga članka zbrajaju. Djecom u smislu stavka 2. točke 1. i 2. ovoga članka smatraju se djeca koju roditelji, staratelji, usvojitelji, poočimi i pomajke uzdržavaju.

(5) Drugim uzdržavanim članovima uže obitelji u smislu stavka 2. točke 1. ovoga članka smatraju se roditelji poreznog obveznika i roditelji - njegovog bračnog druga te preci i potomci u izravnoj liniji, a i bivši bračni drugovi za koje porezni obveznik plaća alimentaciju.

(6) Porezni obveznik može koristiti osobne odbitke iz stavka 1. i 2. ovoga članka u razdoblju za koje postoji porezna obveza i u kojem se osoba uzdržava. Razdoblje se zaokružuje u korist poreznog obveznika na pune mjesece.

(7) Tuzemnim poreznim obveznicima osobni odbitak uvećava se i za iznose plaćene za zdravstveno osiguranje ako porezni obveznik nije

drukčije osiguran, do visine propisanoga obveznog doprinosa za zdravstveno osiguranje koji plaćaju poslodavac i posloprimac.

(8) Inozemni porezni obveznici mogu u poreznom razdoblju odbiti osobni odbitak u visini osnovnoga osobnog odbitka iz stavka 1. ovoga članka i plaćene doprinose za zdravstveno osiguranje u tuzemstvu do visine zakonom propisanih doprinosa za posloprimca i poslodavca.

Članak 30.

(1) Porez na dohodak za koji se podnosi godišnja porezna prijava obračunava se godišnje.

(2) Porez na dohodak obračunava se po stopi od 15% od godišnje porezne osnovice do visine dvostrukog osnovnoga osobnog odbitka, po stopi od 25% na razliku godišnje porezne osnovice između dvostrukog i peterostrukoga osnovnoga osobnog odbitka i po stopi od 35% na iznos porezne osnovice koji prelazi iznos peterostrukoga osnovnoga osobnog odbitka.

(3) Godišnji se porez na dohodak utvrđuje prema poreznoj osnovici iz članka 3. ovoga Zakona, s time što se od utvrđenog poreza odbijaju iznosi plaćenog predujma po svim oblicima dohotka, osim predujma po osnovi dohotka od kapitala.

(4) Ako je tuzemni porezni obveznik ostvario dohodak u inozemstvu (inozemni dohodak) i ako je taj dohodak oporezovan u inozemstvu porezom koji odgovara tuzemnom porezu na dohodak, porez plaćen u inozemstvu uračunava se na propisani način u tuzemni porez na dohodak.

(5) Obveznicima poreza na dohodak porez se utvrđuje poreznim rješenjem.

(6) Porez na dohodak po godišnjoj poreznoj prijavi plaća se u roku od 15 dana od dana dostave rješenja poreznom obvezniku.

(7) Ako je porezni obveznik tijekom poreznog razdoblja platio veći predujam od poreza na dohodak utvrđenog rješenjem, više plaćeni porez vraća se poreznom obvezniku na njegov zahtjev ili mu se uračunava u predujam za iduće razdoblje.

Članak 31.

(1) Obveznici poreza na dohodak dužni su nakon isteka poreznog razdoblja (kalendarske godine) podnijeti godišnju poreznu prijavu

propisanog oblika i sadržaja.

(2) Godišnja porezna prijava podnosi se nadležnoj ispostavi Porezne uprave do kraja veljače tekuće godine za prethodnu godinu.

(3) Porezni obveznik koji je tijekom poreznog razdoblja ostvario dohodak od:

1. nesamostalnog rada istodobno samo kod jednog poslodavca i/ili,
  2. druge samostalne djelatnosti iz članka 15. stavka 4. točke 1. ovoga Zakona i/ili,
  3. druge samostalne djelatnosti iz članka 15. stavka 4. točke 2. i 3. ovoga Zakona i/ili,
  4. kapitala iz članka 26. ovoga Zakona i/ili,
  5. samostalne djelatnosti iz članka 32. ovoga Zakona i/ili,
  6. nesamostalnog rada iz članka 33. stavka 5. ovoga Zakona i/ili,
  7. iznajmljivanja stanova, soba i postelja putnicima i turistima za koje je plaćena boravišna pristojba iz članka 37. stavka 2. ovoga Zakona,
- ne podnosi poreznu prijavu za te dohotke, a plaćeni predujmovi poreza po odbitku smatraju se konačno utvrđenim porezom na pojedinačno ili ukupno ostvareni dohodak po tim osnovama.

(4) U slučajevima iz stavka 3. ovoga članka, osim za dohodak iz članka 26. ovoga Zakona, porezni obveznik je obvezan podnijeti godišnju poreznu prijavu ako isplatitelj dohotka ili sam porezni obveznik nije obračunao, obustavio i uplatio predujam poreza na dohodak i prireza na propisani način.

(5) Ako porezni obveznik ostvari dohodak iz više odnosa po osnovi nesamostalnog rada istodobno ili ako ostvari taj dohodak izravno iz inozemstva (bez posredstva tuzemnog poslodavca) ili ako ostvari i druge oblike dohotka za koje je propisana obveza podnošenja godišnje porezne prijave ili ako je Porezna uprava zatražila od poreznog obveznika da naknadno plati porez po osnovi nesamostalnog rada, dužan je podnijeti godišnju poreznu prijavu.

(6) Ako je porezni obveznik tijekom godine ostvario samo oblike dohotka iz stavka 3. ovoga članka, može podnijeti godišnju poreznu prijavu radi ostvarivanja prava na neiskorišteni osobni odbitak ili dio osobnog odbitka iz članka 29. ovoga Zakona, prava na ravnomjerno godišnje oporezivanje odnosno godišnje izravnanje porezne osnovice, prava na umanjenje porezne osnovice za nastale izdatke u ostvarivanju primitaka od djelatnosti iz članka 15. stavka 4. točke 2. ovoga Zakona te radi iskorištenja drugih prava propisanih zakonima.

(7) Obveznicima poreza na dohodak koji su obvezni podnijeti godišnju poreznu prijavu, a istu ne podnesu ili ako su podaci iz godišnje porezne prijave netočni ili nepotpuni, porez na dohodak utvrđuje se procjenom.

Članak 33.

(1) Kod dohotka od nesamostalnog rada predujam poreza obračunava, obustavlja i uplaćuje poslodavac, isplatitelj mirovine ili sam porezni obveznik. Dužnik poreza na dohodak je posloprimac i umirovljenik.

(2) Predujam poreza na dohodak od nesamostalnog rada se obračunava, obustavlja i uplaćuje prilikom svake isplate prema propisima koji važe na dan isplate.

(3) Predujam poreza na dohodak od nesamostalnog rada obračunava se od porezne osnovice koju čini iznos svih primitaka od nesamostalnog rada ostvarenih tijekom jednog mjeseca umanjen za izdatke iz članka 13. stavka 1. i 3. ovoga Zakona koji su plaćeni i umanjen za iznos mjesečnih osobnih odbitaka iz članka 29. ovoga Zakona.

(4) Predujam poreza na dohodak od nesamostalnog rada obračunava se po stopi od 15% od mjesečne porezne osnovice do visine dvostrukog osnovnog osobnog odbitka, po stopi od 25% na razliku mjesečne porezne osnovice između dvostrukog i peterostrukoga osnovnoga osobnog odbitka, a po stopi od 35% na razliku mjesečne porezne osnovice iznad peterostrukoga osnovnoga osobnog odbitka.

(5) Odbitak poreza na dohodak po osnovi nesamostalnog rada koji kod isplatitelja ne traje duže od 10 dana (80 sati) i isplaćeni dohodak ne iznosi više od 1.250,00 kuna mjesečno, obavlja poslodavac po stopi od 25% bez obračunavanja osobnih odbitaka iz članka 29. ovoga Zakona.

(6) U slučajevima iz stavka 5. ovoga članka obustavljeni (odbijeni) i uplaćeni porez smatra se konačno utvrđenim porezom za porezno razdoblje, pa porezni obveznici za taj dohodak nisu obvezni podnijeti godišnju poreznu prijavu. Porezni obveznik ima pravo taj dohodak i uplaćene iznose predujma poreza unijeti u godišnju poreznu prijavu.

(7) Inozemna organizacija, koja ne uživa diplomatski imunitet u Republici Hrvatskoj i službenici te organizacije sa sjedištem, odnosno prebivalištem u Republici Hrvatskoj dužni su pri isplati dohotka od nesamostalog rada zaposlenim građanima ili stranim državljanima obračunati porez po odredbama stavka 1. do 4., odnosno stavka 5. ovoga članka i uplatiti ga u roku od osam dana od dana isplate.

(8) Porezni obveznik zaposlen u diplomatskom ili konzularnom predstavništvu strane države, u međunarodnoj organizaciji ili u predstavništvu ili organizaciji koja na teritoriju Republike Hrvatske ima diplomatski imunitet, kada je porezni obveznik i po ovom Zakonu, dužan

je sam obračunati predujam poreza od nesamostalnog rada na način iz stavka 1. do 4., odnosno stavka 5. ovoga članka i uplatiti ga u roku od osam dana od dana isplate.

(9) Porezni obveznici koji dohodak od nesamostalnog rada ostvare neposredno iz inozemstva, dužni su na taj dohodak sami obračunati predujam poreza od nesamostalnog rada na način iz stavka 1. do 4., odnosno stavka 5. ovoga članka i uplatiti ga u roku od osam dana od dana primitka dohotka.

Članak 36.

(1) Predujam poreza na dohodak od samostalne djelatnosti koji inozemni porezni obveznici ostvare obavljanjem povremene samostalne umjetničke, artistske, zabavne, športske, književne i likovne djelatnosti, uključujući i djelatnosti u svezi s tiskom, radiom i televizijom te zabavnim priredbama, plaća se po odbitku, od ukupne naknade umanjene za izdatke u visini 40%, po stopi od 25% bez prava na osobne odbitke iz članka 29. ovoga Zakona. Tako plaćeni predujmovi smatraju se konačnim porezom.

(2) Predujam poreza na dohodak od drugih samostalnih djelatnosti iz članka 15. stavka 4. točke 2. i 3. ovoga Zakona obračunavaju, obustavljaju i uplaćuju isplatitelji dohotka po stopi od 35%, bez prava na osobne odbitke iz članka 29. ovoga Zakona. Na isti način isplatitelji obračunavaju i obustavljaju predujam poreza iz dohotka kojega ostvare inozemni porezni obveznici obavljanjem djelatnosti iz članka 15. stavka 2. ovoga Zakona. Plaćeni predujmovi poreza na dohodak smatraju se konačno utvrđenim porezom na dohodak i porezni obveznik za te dohotke nije obavezan podnijeti godišnju poreznu prijavu.

(3) Predujam poreza na dohodak članova predstavničkih i izvršnih tijela državne vlasti, tijela područne (regionalne) samouprave i tijela jedinica lokalne samouprave iz članka 15. stavka 4. točke 1. ovoga Zakona, obračunavaju, obustavljaju i uplaćuju isplatitelji dohotka, kao porez na dohodak od nesamostalnog rada prema članku 33. stavku 1., 2., 3. i 4., odnosno članku 33. stavku 5. i 6. ovoga Zakona.

(4) Predujam poreza prema stavku 1., 2. i 3. ovoga članka obračunava, obustavlja i uplaćuje isplatitelj dohotka, kao porez po odbitku, prilikom svake isplate dohotka i istodobno s isplatom.

Članak 37.

(1) Kod dohotka od imovine ostvarene od najamnine i zakupnine predujmovi poreza plaćaju se prema rješenju Porezne uprave i to do posljednjeg dana u mjesecu za tekući mjesec. Prilikom utvrđivanju predujma poreza ne uzima se u obzir osobni odbitak poreznog obveznika. Predujam poreza na dohodak plaća porezni obveznik po postupku i na način iz članka 35. ovoga Zakona.

(2) Kod dohotka od imovine ostvarenog iznajmljivanjem stanova, soba i postelja putnicima i turistima iz članka 23. stavka 1. i 3. ovoga Zakona predujam poreza obračunava, obustavlja i uplaćuje isplatitelj dohotka, odnosno sam porezni obveznik (kod izravnog iznajmljivanja), pri svakoj naplati najamnine i istodobno s naplatom, od ukupne naknade, primjenom stope od 25%, bez osobnog odbitka iz članka 29. ovoga Zakona. Utvrđeni predujam poreza smatra se konačnim porezom, pa porezni obveznik za ovaj dohodak nije obvezan podnijeti godišnju poreznu prijavu. Ako porezni obveznik po toj osnovi podnosi godišnju poreznu prijavu, od primitaka se odbijaju stvarno nastali izdaci, na temelju urednih i vjerodostojnih isprava.

(3) Predujam poreza na dohodak od imovinskih prava obračunavaju, obustavljaju i uplaćuju isplatitelji dohotka kao predujam poreza po odbitku istodobno s isplatom dohotka i to od ukupne naknade primjenom stope od 25%, bez osobnog odbitka iz članka 29. ovoga Zakona.

(4) Predujam poreza na dohodak od otuđenja nekretnina i imovinskih prava plaćaju porezni obveznici prema rješenju Porezne uprave jednokratno na pojedinačno ostvareni dohodak i to u roku od osam dana od dana primitka rješenja Porezne uprave o utvrđenom porezu na dohodak. Predujam se utvrđuje od porezne osnovice primjenom stope od 35%. Plaćeni predujam smatra se konačno plaćenim porezom, pa porezni obveznici za taj dohodak nisu obvezni podnijeti godišnju poreznu prijavu.

(5) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, poreznim obveznicima koji kao jedini vlasnici daju u najam ili zakup nekretnine na području Republike Hrvatske pravnim osobama i fizičkim osobama koje obavljaju samostalnu djelatnost na području Republike Hrvatske, uz najamninu koja je ugovorena u novcu prema tržišnoj vrijednosti zakupnine, predujam poreza može se utvrđivati i po odbitku, ako nisu obveznici poreza na dodanu vrijednost. U tom slučaju predujam poreza utvrđuje i uplaćuje najmoprimatelj ili zakupoprimatelj mjesečno, do kraja mjeseca za tekući mjesec, neovisno o odredbama zaključenog ugovora. Predujam poreza po odbitku utvrđuje se od najamnine ili zakupnine, primjenom stope od 25%, bez mogućnosti umanjenja porezne osnovice za priznate izdatke i za osobne odbitke poreznog obveznika.

Članak 38.

(1) Predujam poreza na dohodak od dividendi i udjela u dobiti na temelju udjela u kapitalu iz članka 26. ovoga Zakona, obračunavaju, obustavljaju i uplaćuju isplatitelji istodobno s isplatom, kao porez po odbitku, po stopi od 15%.

(2) Predujam poreza na dohodak od izuzimanja iz članka 26. stavka 2. ovoga Zakona, plaća se po odbitku po stopi od 35%.

(3) Predujam poreza na dohodak od kamata iz članka 26. stavka 1. ovoga Zakona, plaća se po odbitku, po stopi od 35%.

(4) Ako se tijekom poreznog razdoblja isplaćuju predujmovi dividendi i udjela u dobiti, predujam poreza plaća se po odbitku po stopi od 35%.

(5) Predujam poreza na dohodak po osnovi primitaka iz članka 26. stavka 3. ovoga Zakona plaća se po odbitku, po stopi od 15%.

(6) Utvrđeni i uplaćeni predujam poreza prema stavku 1. do 5. ovoga članka smatra se konačnim porezom, pa porezni obveznici za taj dohodak nisu obvezni podnijeti godišnju poreznu prijavu.

VII. POSEBNE OLAKŠICE I OSLOBOĐENJA

1. OSLOBOĐENJA ZA HRVATSKE RATNE VOJNE INVALIDE I ČLANOVE NJIHOVIH OBITELJI

Članak 39.

Fizičke osobe kojima je po posebnom propisu rješenjem utvrđen status hrvatskoga ratnoga vojnog invalida iz Domovinskog rata, ne plaćaju porez na dohodak od nesamostalnog rada i mirovina razmjerno stupnju utvrđene invalidnosti.

Članak 40.

(1) Obveznicima poreza na dohodak koji imaju prebivalište i borave na područjima posebne državne skrbi utvrđenim posebnim zakonom, iznimno od članka 29. stavka 1. ovoga Zakona, osnovni osobni odbitak utvrđuje se u visini:

1. 3.750,00 kuna mjesečno, za porezne obveznike koji imaju prebivalište i borave na području prve skupine,

2. 3.125,00 kuna mjesečno, za porezne obveznike koji imaju prebivalište i borave na području druge skupine,

3. 2.500,00 kuna mjesečno, za porezne obveznike koji imaju prebivalište i borave na području treće skupine.

(2) Poreznim obveznicima se osobni odbitak za uzdržavane članove uže obitelji i djecu utvrđuje prema osnovnom osobnom odbitku iz stavka 1. ovoga članka, ako ti članovi uže obitelji i djeca imaju prebivalište i borave na područjima posebne državne skrbi.

(3) Uvećani osnovni osobni odbitak prema stavku 1. ovoga članka ne mogu koristiti fizičke osobe zaposlene u tijelima državne uprave, tijelima sudbene vlasti i drugim državnim tijelima, u tijelima i službama lokalne samouprave i uprave, javnim službama, izvanproračunskim fondovima, a koji su zaposleni ili upućeni na rad na područje posebne državne skrbi, ako za rad u tim tijelima na područjima posebne državne skrbi imaju pravo na uvećanje plaće po posebnom zakonu.

Članak 48.

(1) Radi pravilnog utvrđivanja primitaka fizičkih osoba, Porezna uprava dužna je tijekom godine prikupljati podatke, pratiti promet i obavljati druge radnje potrebne za pravilno utvrđivanje poreza.

(2) Porezna uprava dužna je prijavljene primitke po osnovi rada, obavljanja djelatnosti, imovine i imovinskih prava te udjela u kapitalu i kamata, uspoređivati s podacima o nabavi imovine i podacima o drugim izdacima poreznih obveznika. Usporedbu obavlja na temelju podataka s kojima raspolaže i podataka iz drugih izvora.

Članak 49.

Ovlašćuje se ministar financija da donosi detaljnije propise za provedbu ovoga Zakona. Ministar financija se posebno ovlašćuje da provedbenim aktima propiše:

1. neoporezive iznose naknada, potpora, nagrada i drugih primitaka po osnovi nesamostalnog rada koje poslodavci isplaćuju zaposlenicima i neoporezive iznose naknada, potpora, nagrada i drugih primitaka poduzetnika te uvjete pod kojima se mogu isplatiti (članak 7. točka 9. i 10.),

2. neoporezive primitke po osnovi službenih putovanja fizičkih osoba koje nisu zaposlenici ili ne obavljaju samostalnu djelatnost (članak 7. točka 11.),

3. neoporezive iznose stipendija i nagrada učenicima i studentima za vrijeme praktičnog rada i naukovanja te uvjete pod kojima se mogu isplatiti (članak 7. točka 4. i točka 12.),

4. oblik i sadržaj poslovnih knjiga i računa te način vođenja poslovnih knjiga fizičkih osoba koje obavljaju samostalnu djelatnost (članak 19., u vezi s člankom 15. stavkom 1., 2. i 3.),

5. način i rokove otpisa (amortizacije) dugotrajne imovine (članak 20. stavak 4.),

6. oblik i sadržaj prijave o utvrđenom dohotku od zajedničke djelatnosti (članak 27. stavak 7.),

7. način uračunavanja inozemnog poreza u tuzemni porez na dohodak (članak 30. stavak 4.),

8. oblik i sadržaj godišnje porezne prijave (članak 31.),

9. način utvrđivanja i plaćanja predujma poreza od dohotka od nesamostalnog rada (članak 33.),

10. oblik i sadržaj porezne kartice i drugih evidencija o isplaćenom dohotku od nesamostalnog rada i uplaćenom predujmu poreza (članak 34. stavak 1.),

11. način i rokove dostavljanja podataka o isplaćenom dohotku i uplaćenom porezu po odbitku (članak 34. stavak 2., u vezi sa člankom 33. stavkom 4. i 5., člankom 36. stavkom 1., 2. i 3. i člankom 37. stavkom 2., 3. i 5. i člankom 38. stavkom 1. do 5.),

12. oblik i sadržaj prijave o početku obavljanja samostalne djelatnosti, iznajmljivanja i ostvarivanja inozemnog dohotka (članak 44. stavak 1.),

13. isplate koje se obveznicima poreza na dohodak mogu izvršiti u gotovom novcu (članak 47.).

Članak 51.

Novčanom kaznom od 500,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj:

1. porezni obveznik koji ne uplati mjesečni odnosno jednokratni predujam poreza po rješenju Porezne uprave u utvrđenoj visini i u propisanom roku (članak 35. stavak 1., članak 32. stavak 2. i članak 37. stavak 1. i 4.),

2. porezni obveznik koji u propisanom roku ne uplati ili uplati manji porez po godišnjoj poreznoj prijavi (članak 30. stavak 6., u vezi s člankom 30. stavkom 3.).